

**Društvo za osiguranje
„NEŠKOVIĆ OSIGURANJE“ A.D.**

**GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU
(01.01.2015.- 31.12.2015. godine)**

Bijeljina, mart 2016. godine

SADRŽAJ

1	UVODNA RIJEČ DIREKTORA	3
2	OPŠTE INFORMACIJE.....	4
3	MIŠLJENJE OVLAŠĆENOG REVIZORA I OVLAŠĆENOG AKTUARA.....	7
3.1	MIŠLJENJE OVLAŠĆENOG REVIZORA	7
3.2	MIŠLJENJE OVLAŠĆENOG AKTUARA	7
4	RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I AKTUARSKE METODE.....	7
4.1	PRIMIENJENE RAČUNOVODSTVE POLITIKE.....	8
4.2	PRIMIENJENE AKTUARSKE METODE.....	14
5	POSLOVNO OKRUŽENJE I POLOŽAJ DRUŠTVA NA TRŽIŠTU OSIGURANJA U REPUBLICI SRPSKOJ.....	15
6	GEOGRAFSKA RASPROSTRANJENOST I ORGANIZACIONI DIJELOVI.....	16
7	PODACI O BROJU I STRUKTURI ZAPOSLENIH	17
8	BRUTO PREMIJA OSIGURANJA PO VRSTAMA OSIGURANJA	18
9	PODACI O ŠTETAMA PO VRSTI OSIGURANJA.....	20
10	ANALIZA OSTVARENOG FINANSIJSKOG REZULTATA.....	24
10.1	ANALIZA PRIHODA I RASHODA PREMA ŠEMI BILANSA USPJEHA.....	24
10.2	ANALIZA ODNOSA TROŠKOVA SPROVOĐENJA OSIGURANJA	30
	I REŽIJSKOG DODATKA	30
10.3	ANALIZA ODOBRENIH BONUSA I POPUSTA.....	31
11	FINANSIJSKI POLOŽAJ DRUŠTVA.....	32
11.1	STALNA IMOVINA	32
11.2	TEKUĆA IMOVINA.....	34
11.3	STRUKTURA I OBRAČUN ADEKVATNOSTI KAPITALA I VISINA MARGINE SOLVENTNOSTI	39
11.4	PREGLED KREDITNIH ZADUŽENJA DRUŠTVA PO ROČNOSTI.....	42
12	POKAZATELJI LIKVIDNOSTI, RACIO TROŠKOVA, RACIO ŠTETA, KOMBINOVANI RACIO I OSTALI POKAZATELJI EFIKASNOSTI POSLOVANJA	42
13	TEHNIČKE REZERVE.....	44
14	IZVJEŠTAJ O ODNOSIMA SA POVEZANIM PRIVREDNIM DRUŠTVIMA I PREGLED PRAVNIH I FINANSIJSKIH TRANSAKCIJA	47
15	IZVJEŠTAJ O ODNOSIMA SA LICIMA KOJA POSJEDUJU KVALIFIKOVANI UDIO U DRUŠTVU, DIREKTOROM, ČLANOVIMA UPRAVNOG I IZVRŠNOG ODBORA I INTERNOG REVIZORA	48
16	STRUKTURA I IZNOS DONACIJA.....	49
17	ZNAČAJNI POSLOVNI DOGAĐAJI.....	49

18	PROCJENA OČEKIVANOG BUDUĆEG RAZVOJA	49
19	AKTIVNOSTI U VEZI SA ISTRAŽIVANJEM I RAZVOJEM.....	49
20	OTKUP AKCIJA	50
21	POSLOVNI SEGMENTI	50
22	FINANSIJSKI INSTRUMENTI I NJIHOV UTICAJ NA FINANSIJSKI POLOŽAJ DRUŠTVA 50	
23	CILJEVI I POLITIKE DRUŠTVA U VEZI SA UPRAVLJANJEM RIZICIMA, ZAJEDNO SA POLITIKAMA ZAŠTITE OD RIZIKA	51
24	IZLOŽENOST RIZICIMA.....	51
25	POLITIKA REOSIGURANJA I SAOSIGURANJA	56
26	PRIMJENJENA PRAVILA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA	57
27	SPISAK USLOVA I TARIFA.....	59

1 UVODNA RIJEČ DIREKTORA

„Nešković osiguranje“ a.d. Bijeljina je i u poslovnoj 2015. godini nastavilo višegodišnju tradiciju uspješnog poslovanja, a što se najbolje ogleda u pozitivnom finansijskom rezultatu od 7.702.320,41KM, a koji je ujedno i najbolji pokazatelj da Društvo već punih 19 godina uspjeva da opravda povjerenje svojih osiguranika.

Najveći uticaj na uspješno poslovanje je u odgovornom i stručnom upravljanju Društvom, redovnom izmirenju obaveza, prije svega, redovnoj isplati šteta, zatim racionalizaciji troškova poslovanja, poštovanju zakona, podzakonskih akata i internih procedura procesa rada.

Kako tokom 2015. godine, tako i u narednim poslovnim godinama, aktivnosti Društva biće usmjerene ka restrukturiranju portfelja, odnosno ulaganju dodatnih napora i resursa sa ciljem povećanja portfelja segmenta neobaveznih osiguranja, prije svega, imovinskih vidova, ali će se istovremeno ulagati i napor da se očuva postojeći portfelj obaveznih osiguranja, koji ima dominantan udio u bruto premiji Društva, kao i u bruto premiji cjelokupnog sektora osiguranja u Republici Srpskoj, pa i Bosni i Hercegovini.

Pored aktivnosti koje se tiču restrukturiranja portfelja značajna pažnja bila je, a biće i dalje, posvećena osavremenjavanju procesa poslovanja, uvođenju novih tehnologija i usluga, obezbjeđenju sigurnosti poslovanja i adekvatnih rezervi za sve preuzete obaveze, kao i usklađenosti poslovanja sa svim zakonskim i podzakonskim aktima.

Dugoročno opredjeljenje Društva je i povećanje osnovnog kapitala, tako da je, a u skladu sa višegodišnjom tradicijom, i u poslovnoj 2015. godini za povećanje kapitala iz ostvarene dobiti u 2014. godini bilo izdvojeno 1.000.000KM, čime je osnovni kapital iznosio 9.000.000KM, a što je za 4.000.000KM više od zakonom propisane obaveze.

Kao plod profesionalnog odnosa prema klijentima i osiguranicima Društvo bilježi stalni rast portfelja i broja osiguranika što potvrđuje ispravnost poslovne politike koja na prvo mjesto stavlja osiguranike i njihove potrebe za zaštitom i sigurnošću koju su prepoznali kroz usluge „Nešković osiguranja“ a.d.

Praćenjem privrednih i društvenih izazova kojima je Društvo izloženo kroz svoje poslovanje trudim se da razumijem nove zahtjeve koji se od Društva traže, kako od strane klijenata tako i zakonodavnog okvira, i spreman sam na nove poslovne uspjehe i pozitivan trend poslovanja bez obzira na sve izazove koji nas očekuju u budućnosti. Postoji jaka svjest da je djelatnost osiguranja povezana sa velikim brojem različitih vrsta rizika koji su stalno prisutni i koji se mogu realizovati sa različitim intezitetom. Najjednostavnije ih je klasifikovati na rizike koji proističu iz poslovanja Društva u mikroekonomskom i makroekonomskom okruženju (tržišni rizik, rizik deponovanja i ulaganja, cjenovni rizik i dr.), i rizike koje Društvo preuzima po osnovu ugovora o osiguranju (rizik osiguranja). U tom smislu su ulagani veliki napor da se doslednom primjenom načela sigurnosti u oblasti ulaganja sredstava tehničkih rezervi i ograničavanja troškova poslovanja u okviru režijskog dodatka Društvu obezbjedi sigurnost poslovanja i adekvatne rezerve za sve preuzete obaveze.

Na taj način, u poslovnoj 2015. godini Društvo je bilo likvidno i solventno i redovno je i u cjelosti izmirivalo sve obaveze koje proističu, kako iz ugovora o osiguranju, prije svega

isplata šteta, tako i sve druge obaveze iz poslovanja, a što je jedan od poslovnih ciljeva i u 2016. godini.

Jačanje finansijskog položaja Društva, kao primarni cilj u poslovnoj 2016. godini, trebao bi biti realizovan, prije svega, kroz realizaciju plana porasta bruto premije, rasta broja klijenata, zadržavanja visokog procenata efikasnosti u rješavanju šteta, pažljivo odmjerenoj dozi opreznosti kod preuzimanja rizika i stručnom pristupu kod rezervacije šteta.

2 OPŠTE INFORMACIJE

Rješenjem Osnovnog suda u Bijeljini od dana 20.02.1997. godine, oznaka i broj upisnika suda Fi – 137/97, broj registarskog uložka registarskog suda: 1 – 3908, a na osnovu Rješenja nadležnog ministarstva o davanju saglasnosti za osnivanje društva, izvršen je upis osnivanja Organizacije za osiguranje „Nešković“ d.d. sa sjedištem u Bijeljini, ulica Sremska bb.

Danas Društvo posluje kao Akcionarsko društvo za osiguranje „Nešković osiguranje“ Bijeljina, ulica Sremska broj 3 (u daljem tekstu Društvo).

Sa Centralnim registrom hartija od vrijednosti a.d. Republike Srpske zaključen je Ugovor o registraciji HOV i vođenju računa emitenta broj: 04 – 178/2002 od dana 29.05.2002. godine, a kojim su uređeni međusobni odnosi iz osnova registracije HOV i vođenja knjige akcionara.

Visina upisanog osnovnog kapitala na dan 31.12.2015. godine iznosi 9.000.000KM (4500 redovnih hartija klase A, nominalne vrijednosti jedne hartije 2.000KM, lokalna oznaka hartije: NKOS-R-A).

Društvo se bavi svim vidovima neživotnih osiguranja i svoju djelatnost obavlja na području Republike Srpske, pretežno putem sopstvene poslovne mreže, koju čine četiri poslovne jedinice, preko četrdest šaltera i preko osamdeset zaposlenih radnika, ali i preko tri registrovana brokerska društva, s tim da je udio poslovanja preko istih u poslovnoj 2015. godini bio relativno mali.

Tabela 1   **Opšti podaci o Društvu**

Puni naziv:	Akcionarsko društvo za osiguranje „Nešković osiguranje“ Bijeljina
Skraćeni naziv:	„Nešković osiguranje“ a.d. Bijeljina
Sjedište:	Bijeljina, ulica Sremska br. 3
Oblik organizovanja:	Akcionarsko društvo – 03
Matični broj:	01881019
JIB:	4400330410003
Broj registra:	RD-1

**Godišnji izvještaj o poslovanju
(01.01.2015.- 31.12.2015. godine)**

Akcijski kapital i vlasnička struktura:	Nešković doo, Bijeljina	8.860.000,00KM	98,44%
	Nešković Dragan, Bijeljina	140.000,00KM	1,56%
Osnivanje i registracija:	Upis osnivanja Organizacije za osiguranje „Nešković“ dd iz Bijeljine u sudski registar Osnovnog suda u Bijeljini	Fi-137/97 Uložak 1-3908	20.02.1997
	Upis promjene naziva ovog dioničkog društva za osiguranje i njegove transformacije u akcionarsko društvo za osiguranje u sudski registar Osnovnog suda u Bijeljini	Fi-202/2002 Uložak 1-3908	11.03.2002
	Upis promjene lica ovlaštenog za zastupanje (direktora) Društva u sudski registar Osnovnog suda u Bijeljini	080-0-Reg-06-000 874 Uložak 1-3908	29.12.2006
	Upis usklađivanja sa Zakonom o društvima za osiguranje, shodno rješenju Agencije za osiguranje RS broj 05-123-4/07 u sudski registar Osnovnog suda u Bijeljini	080-0-Reg-07-000 693	19.11.2007
	Upis povećanja osnovnog kapitala Društva raspisivanjem pete emisije akcija, po osnovu pretvaranja neraspoređene dobiti u osnovni kapital u sudski registar Osnovnog suda u Bijeljini	080-08-Reg-09-000 313	16.06.2009
	Upis organizovanja i usklađivanja opštih akata Društva, shodno odredbama Zakona o privrednim društvima i odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o društvima za osiguranje	059-0-Reg-10-000 586	10.01.2011
	Upis usklađivanja djelatnosti Društva, shodno odredbama Zakona o klasifikaciji djelatnosti i registru poslovnih subjekata po djelatnostima u RS i Uredbe o klasifikaciji djelatnosti RS	059-0-Reg-11-000 234	14.04.2011
	Upis povećanja osnovnog kapitala Društva šestom emisijom redovnih akcija, po osnovu pretvaranja neraspoređene dobiti u osnovni kapital u sudski registar Okružnog privrednog suda u Bijeljini	059-0-Reg-12-000 591	17.07.2012

**Godišnji izvještaj o poslovanju
(01.01.2015.- 31.12.2015. godine)**

	Upis povećanja osnovnog kapitala Društva sedmom emisijom redovnih akcija, po osnovu pretvaranja neraspoređene dobiti u osnovni kapital u sudski registar Okružnog privrednog suda u Bijeljini	059-0-Reg.-14-00294	08.05.2014
	Upis povećanja osnovnog kapitala Društva osmom emisijom redovnih akcija, po osnovu pretvaranja neraspoređene dobiti u osnovni kapital u sudski registar Okružnog privrednog suda u Bijeljini	059-0-Reg-15-000 341	27.04.2015
Dozvola za rad:	Dozvola za rad Agencije za osiguranje Republike Srpske	05-123-4/07	20.09.2007
Vrsta osiguranja za koju je društvo dobilo dozvolu za rad:	Agencija za osiguranje Republike Srpske donijela je Rješenje o izdavanju dozvole za rad "Nešković osiguranju" a.d. Bijeljina za obavljanje poslova osiguranja i to za sve vrste neživotnih osiguranja iz člana 49. stav 2. tačka a), b) i c) Zakona Po Rješenju Okružnog privrednog suda u Bijeljini broj 059-0-Reg-12-000 591 od 17.07.2012. godine djelatnost Društva je: 1) 65.12 – Ostalo osiguranje; 2) 66.21 - Procjena rizika i štete i 3) 66.29 – Ostale pomoćne djelatnosti u osiguranju i penzionim fondovima		
Organizaciona mreža:	Prema Obavještenju o razvrstavanju poslovnog subjekta po djelatnosti Agencije za posredničke, informatičke i finansijske usluge Banja Luka roj 15570 od 09.09.2014.. godine, Društvo je svoju poslovnu djelatnost obavljalo preko ukupno: - 4 poslovne jedinice (PJ Banja Luka, PJ Doboje, PJ Brčko Distrikt i PJ Brčko Distrikt br. 2) - 40 šaltera.		
Lica na značajnom položaju:	Generalni direktor: Milenko Mišanović Izvršni direktor za osiguranje: Sandra Jovanović Izvršni direktor za finansijske, pravne i opšte poslove: Ornela Sekulić Interni revizor: Ilija Sekulić Interni aktuar: Vanja Dragičević	Predsjednik UO: Risto Vuković Član UO: Milan Trišić Član UO: Mladenka Blagojević	
Eksterni revizor i aktuar:	Eksterni revizor: Revizio d.o.o., Bijeljina	Eksterni aktuar: Vladimir Nikolić	
Banke sa kojim Društvo posluje:	Nova banka a.d., Banja Luka Pavlović International bank a.d., Bijeljina Sberbank a.d., Banja Luka NLB Razvojna banka a.d., Banja Luka MF banka a.d., Banja Luka	Hypo-alpe-adria-bank a.d., Banja Luka Luka Banka Srpske a.d., Banja Luka Komercijalna banka a.d., Banja Luka Luka Uni Credit a.d., Banja Luka Uni Credit a.d., Mostar	

3 MIŠLJENJE OVLAŠĆENOG REVIZORA I OVLAŠĆENOG AKTUARA

Skupština Društva je za eksternog revizora Društva za poslovnu 2015. godinu imenovala revizorsku kuću „REVIZIO“ d.o.o., dok je za eksternog aktuara imenovan Vladimir Nikolić. Revizorski izvještaj i aktuarski izvještaj su posebni akti sačinjeni od imenovanih, a za potrebe ovog Izvještaja izdvajamo njihovo mišljenje.

3.1 MIŠLJENJE OVLAŠĆENOG REVIZORA

Nezavisni revizor je u revizorskom izvještaju za 2015. godinu dao sljedeće mišljenje: „Prema našem mišljenju finansijski izvještaji prikazuju realno i objektivno u svim značajnim pitanjima finansijski položaj Akcionarskog društva „Nešković osiguranje“ ul. Sremska, br. 3, Bijeljina na dan 31.12.2015. godine, te rezultate poslovanja i novčani tok za tu godinu i u skladu su sa računovodstvenim propisima i opšteprihvaćenim računovodstvenim načelima“.

3.2 MIŠLJENJE OVLAŠĆENOG AKTUARA

U skladu sa članom 20. stav 6. Zakona o društvima za osiguranje („Službeni Glasnik Republike Srpske“, broj 17/05, 01/06, 64/06 i 74/10) i Odlukom o sadržaju mišljenja ovlašćenog aktuara ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 15/07), Društvo je obavezno da pribavi ocjenu i mišljenje ovlašćenog aktuara o propisanim finansijskim izvještajima i godišnjem izvještaju o poslovanju. Nakon uvida i kontrole istih, a u skladu sa članom 10. Odluke o sadržaju mišljenja ovlašćenog aktuara, imenovani aktuar Društva, Vladimir Nikolić, dao je pozitivno mišljenje o finansijskim izvještajima i godišnjem izvještaju o poslovanju Društva za 2015. godinu.

4 RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I AKTUARSKE METODE

Društvo se u svom poslovanju pridržava odredaba Zakona o računovodstvu („Službeni Glasnik Republike Srpske“, broj 94/15), internog Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama, Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS) i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (MSFI), kao i aktuarskih metoda propisanih i donesenih od strane Agencije za osiguranje Republike Srpske i internim aktima Društva, kao i svim drugim važećim propisima koji su imali uticaj na sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja.

4.1 PRIMIJENJENE RAČUNOVODSTVE POLITIKE

➤ *Nematerijalna ulaganja - imovina*

Nematerijalna ulaganja – imovina, je nenovčana imovina bez fizičke forme. Uslov za priznavanje je mogućnost indentifikacije i očekivane buduće koristi: softveri, ulaganje u razvoj, koncesije, patente, licence i sl.

Nematerijalna ulaganja se početno vrednuju po nabavnoj vrijednosti. Naknadno vrednovanje nematerijalnih ulaganja se vrši po nabavnoj vrijednosti primjenom osnovnog postupka predviđenog MRS 38 - Nematerijalna sredstva, umanjena za ispravku vrijednosti po osnovu kumulirane amortizacije prema linearnom metodu po stopi od 20%. Obračun amortizacije za nematerijalna ulaganja se vrši narednog mjeseca u odnosu na mjesec kada je nematerijalno ulaganje stavljeno u upotrebu.

➤ *Nekretnine, postrojenja i oprema*

Pod nekretninama, postrojenjima i opremom podrazumijeva se materijalna imovina koju preduzeće koristi u svrhu pružanja usluga, za iznajmljivanje drugim licima ili u administrativne svrhe, kao i imovina po osnovu koje će vjerovatno ubuduće pristizati ekonomske koristi vezane za tu imovinu i ako se trošak nabavke može pouzdano izmjeriti.

Nekretnine, postrojenja i oprema se početno vrednuju po nabavnoj cijeni, odnosno po cijeni koštanja. Nakon početnog priznavanja vrednuju se po revalorizovanoj vrijednosti u skladu sa MRS16 - Nekretnine, postrojenja i oprema, umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulisane gubitke od umanjenja.

Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača uvećana za sve troškove nastale do njihovog stavljanja u upotrebu.

Dodatnim ulaganjima u stalna sredstva, kojima se produžava vijek trajanja ili povećava učinak, pod uslovom da se ovi troškovi mogu izmjeriti, povećava se vrijednost istih: troškovi adaptacije, zamjene dijelova, generalne popravke i sl. Ukoliko se dodatnim ulaganjem u stalna sredstva vrši obnavljanje, a ne produžava vijek trajanja, priznaje se kao rashod perioda u kome su nastali.

Obračun amortizacije za nekretnine, postrojenja i opremu se vrši narednog mjeseca u odnosu na mjesec kada su stavljeni u upotrebu.

Revalorizaciona rezerva stvorena po osnovu revalorizacije nekretnina se u toku godine, a u toku vijeka upotrebe nekretnina, prenosi na neraspoređenu dobit ranijih godina u iznosu razlike između obračunate amortizacije na revalorizovanom iznosu i amortizacije zasnovane na nabavnoj vrijednosti nekretnina.

Dobitak po osnovu rashodovanja i prodaje osnovnih sredstava iskazuje se neposredno kao ostali prihodi u okviru prihoda. Gubitak nastao prilikom rashodovanja i prodaje osnovnih sredstava iskazuje se neposredno kao ostali rashodi u okviru ostalih rashoda poslovanja.

Sitan inventar koji se ne klasifikuje kao stalno sredstvo iskazuje se na zalihama i otpisuje se 100% sa danom stavljanja u upotrebu na teret rashoda perioda.

➤ **Amortizacija**

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se linearnom metodom po stopama koje su određene tako da se neotpisana vrijednost osnovnih sredstava amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku predviđenog korisnog vijeka trajanja.

➤ **Investicione nekretnine**

Investicione nekretnine u skladu sa MRS 40 - Ulaganja u nekretnine, su zemljište i zgrade koje se drže radi ostvarivanja ekonomske koristi u Društvu, odnosno izdavanja u zakup ili uvećanja vrijednosti kapitala ili jednog i drugog. Početno mjerenje investicionih nekretnina prilikom sticanja se vrši po nabavnoj vrijednosti. Nakon početnog priznavanja, naknadno mjerenje investicionih nekretnina se vrši po modelu fer vrijednosti primjenom osnovnog postupka predviđenog MRS 40 - Investicione nekretnine. Primjena osnovnog postupka podrazumijeva da se prilikom vrednovanja investicionih nekretnina ne vrši obračun amortizacije, revalorizacije ili vrednovanje po fer vrijednosti podrazumijeva da se na datum svakog narednog bilansa može očekivati promjena vrijednosti investicionih nekretnina, pri čemu se povećanje te vrijednosti priznaje kao drugi poslovni prihodi u tom obračunskom periodu a smanjenje fer vrijednosti ide na teret poslovnih prihoda tog perioda. Procjenu fer vrijednosti vrši ovlašteni procjenjivač. Prevođenje u investicionu nekretninu ili iz nje vrši se isključivo kada dođe do promjene u namjeni te nekretnine.

➤ **Učešće u kapitalu**

Učešće u kapitalu procjenjuje se po nabavnoj vrijednosti ili tržišnoj vrijednosti ako je ona niža. Učešće u kapitalu se otpisuje srazmjerno gubitku, a povećava srazmjerno povećanju osnovnog kapitala iz raspodjele neto dobiti, a na osnovu izvještaja pravnog lica kod kojeg je uloženi kapital o pokriću gubitka odnosno povećanju osnovnog kapitala.

➤ **Dugoročni finansijski plasmani**

Dugoročni finansijski plasmani se iskazuju po nominalnoj vrijednosti na dan ulaganja. Ukoliko plasmani dospjevaju duže od godinu dana od dana činidbe odnosno od dana bilansiranja smatraju se dugoročnim plasmanima.

➤ **Zalihe materijala**

Zalihe se u skladu sa MRS 2 - Zalihe, iskazuju po nabavnoj vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke. Zalihe Društva čine, pored materijala, i zalihe obrazaca stroge evidencije, ostaci osiguranih oštećenih stvari i dati avansi. Prenos zaliha obrazaca stroge evidencije na trošak se vrši kvartalno, a najkasnije na dan bilansiranja.

Popis zaliha stroge evidencije vrši posebna komisija po odluci direktora.

➤ ***Kratkoročni finansijski plasmani***

Kratkoročni finansijski plasmani se iskazuju po nominalnoj vrijednosti na dan ulaganja. Plasmani koji dospijevaju do roka jedne godine od dana činidbe, odnosno od dana bilansiranja, smatraju se kratkoročnim finansijskim plasmanima.

➤ ***Hartije od vrijednosti***

Hartije od vrijednosti kojima Društvo raspolaže se klasifikuju kao hartije od vrijednosti koje su namjenjene prodaji i prvobitno se iskazuju po nabavnoj vrijednosti, a na dan bilansa stanja po tržišnoj vrijednosti.

Svi realizovani i nerealizovani dobiti po osnovu prodaje, odnosno promjene tržišne vrijednosti ovih HOV se priznaju u korist ostalih prihoda, odnosno na teret ostalih rashoda u bilansu uspjeha, a u skladu sa MRS 39 - Finansijski instrumenti, priznavanje i mjerenje.

➤ ***Kratkoročna potraživanja***

Kratkoročna potraživanja obuhvataju: potraživanja za premiju, učešća u naknadama šteta u zemlji, potraživanja za regrese, zakupe i ostala potraživanja. Ukoliko Društvo procjeni da dospjela potraživanja neće biti moguće naplatiti istekom vremenskog perioda od godinu dana od momenta dospelosti, vrši se direktan otpis potraživanja po odluci rukovodstva, a na teret rashoda perioda. Ispravka vrijednosti potraživanja se vrši i po Pravilniku o procjenjivanju bilansnih i vanbilansnih pozicija Društva (indirektan otpis).

➤ ***Aktivna vremenska razgraničenja***

Na poziciji vremenskih razgraničenja iskazuju se obračunati, a do kraja obračunskog perioda neuplaćeni prihodi, unaprijed plaćeni troškovi i prenosna premija koja pada na teret reosiguravača.

➤ ***Gotovinski ekvivalenti i gotovina***

Gotovinski ekvivalenti i gotovina uključuju se u bilans u nominalnom iznosu kao što su: gotovina u blagajni depoziti kod komercijalnih banaka, kao i visoko likvidna sredstva koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine. Priliv i odliv sredstava iz blagajne se vrši u skladu sa uredbom o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem.

Sredstva u blagajni su ograničena blagajničkim maksimumom.

➤ **Preračunavanje deviznih iznosa**

U skladu sa MRS 2 - Efekti promjene kursa stranih valuta, poslovne promjene nastale u stranoj valuti se preračunavaju u konvertibilne marke po srednjem kursu koji je važio da dan poslovne promjene.

Sredstva i obaveze izkazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunavaju se u konvertibilne marke po zvaničnom kursu koji je važio na taj dan po izvještaju Centralne banke BiH. Neto pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti knjižene su u korist ili na teret bilansa uspjeha, kao dobiti ili gubici po osnovu kursnih razlika-realizovane, odnosno na teret i u korist vremenskih razgraničenja-nerealizovane kursne razlike.

➤ **Kapital**

Kapitalom se smatraju izvori sredstava koji ne dospjevaju dok pravno lice posluje i u bilansu se iskazuje u nominalnom iznosu: osnovni kapital, emisiona premija, rezervni kapital, revalorizacione rezerve i neraspoređena dobit.

Gubitak iz ranijih i tekuće godine je ispravka vrijednosti kapitala.

Akcijski kapital je utvrđen u skladu sa Zakonom o društvima za osiguranje.

Neraspoređena dobit se iskazuje po nominalnoj vrijednosti poslovne godine iz bilansa uspjeha.

Revalorizacione rezerve se prenose na neraspoređeni dobitak otpisom sredstava, uništenjem sredstava ili prodajom istih.

➤ **Rezervisanja za primanja zaposlenih**

Rezervisanja za primanja zaposlenih se vrši u skladu sa MRS 19.

➤ **Kratkoročne obaveze**

Kratkoročne obaveze se procjenjuju po nominalnoj vrijednosti proistekle iz finansijskih i poslovnih transakcija. Otpis zastarjelih obaveza se vrši direktnim otpisom u korist prihoda.

➤ **Pasivna vremenska razgraničenja**

Pasivna vremenska razgraničenja čine unaprijed obračunati prihodi (prenosna premija), rezervisanja i obračunati prihodi budućeg perioda. Povećanjem prenosne premije smanjuju se prihodi od premije, a u korist pasivnih vremenskih razgraničenja, dok smanjenjem prenosne premije (PVR) povećavaju se prihodi od premije. Povećanje rezervacija pada na teret poslovnih rashoda, a smanjenje u korist prihoda od smanjenja rezervisanja.

➤ **Rezervisanja sredstava za nastale prijavljene, a nelikvidirane štete**

Rezervisanja sredstava za nastale prijavljene, a nelikvidirane štete vrše se na osnovu procjene iznosa svake pojedinačne štete na osnovu prikupljenih dokumenta, osim za štete za koje, na osnovu raspoložive dokumentacije, nije moguće izvršiti takvu procjenu, a za koje se rezervacija sredstava vrši na osnovu prosječne likvidirane štete u odnosnoj vrsti osiguranja. Štete u sporu rezervišu se u iznosu za koji se očekuje da bi mogao biti utvrđen od strane suda.

➤ **Rezervisanja za nastale a neprijavljene štete**

Rezervisanje za nastale a neprijavljene štete (IBNR) se vrši primjenom metode ulančanih ljestvica (Chain Ladder Metod), metodom na osnovu podataka o riješenim i rezervisanim štetama (nastalim prijavljenim, a neriješenim) ili, pak, njihovom kombinacijom.

Metod ulančanih ljestvica koristi se za izračunavanje rezervi za nastale neprijavljene štete na osnovu podataka o štetama u posmatranom periodu koji ne može biti kraći od pet godina. Direktni i indirektni troškovi obrade šteta u rezervi za štete sastavni su dio bruto rezervi za štete.

➤ **Izdvojena sredstva za preventivu**

Izdvojena sredstva za preventivu obračunavaju se izdvajanjem iz bruto premije prema Odluci o raspodjeli bruto premije sa maksimalnim stopama režijskog dodatka. Izdvojena sredstva za preventivu se mogu koristiti za potrebe preventive u skladu sa internim aktom i propisima za preventivu.

➤ **Poslovni prihodi**

Poslovne prihode čine: prihodi od premije, prihodi od učešća u naknadi šteta, prihodi od smanjenja rezervisanja, prihodi od regresa, prihodi od zakupa, prihodi od fondova, prihodi od naplate zelenih kartona, prihodi od uslužne procjene i drugi prihodi.

➤ **Prihodi od premije ostalih osiguranja**

Prihod od premije ostalih osiguranja u skladu sa MRS 18-Prihodi, predstavljaju fakturisane iznose premije koji su pouzdano utvrđeni i na osnovu kojih postoji priliv ekonomskih koristi u Društvo.

Prihod od premije se umanjuje za iznos prenosne premije obračunate na kraju obračunskog perioda a koja predstavlja prihod budućeg obračunskog perioda (BPP).

Bruto prenosna premija se obračunava metodom "*pro rata temporis*" za ona osiguranja kod kojih osiguravajuće pokriće traje i posle isteka obračunskog perioda s ciljem ispunjavanja obaveza koje će nastati nakon obračunskog perioda koje proizilaze iz ugovora o osiguranju i to za sve vrste osiguranja kojom se društvo bavi.

Prenosna premija "neto od reosiguranja" Društva koje obavlja poslove neposrednog osiguranja obračunava se tako što se bruto prenosna premija osiguranja sopstvenog portfelja umanjuje za zbir prenosne premije prenijete u reosiguranje.

Prihodi po osnovu regresa se evidentiraju kada regresno potraživanje postane naplativo (kada počinitelj štete uplati regres, vansudskim poravnanjem ili putem suda).

Provizija i drugi odgovarajući troškovi koje se mogu odnositi na prenosnu premiju se ne razgraničavaju, već idu na teret ukupnog prihoda perioda u kome nastanu.

Poslovne rashode čine: troškovi preventivne, troškovi koji zavise od prihoda, doprinos u fond šteta, troškovi šteta, premija reosiguranja, troškovi rezervacije, amortizacije, troškovi poslovanja i drugi troškovi.

Premija i provizija reosiguranja se razgraničavaju u skladu sa Pravilnikom o tehničkim rezervama.

➤ **Finansijski prihodi i rashodi**

Finansijske prihode čine: prihodi od kamata, pozitivne kursne razlike i slično.

Finansijske rashode čine: negativne kursne razlike, rashodi kamata i slično.

➤ **Ostali prihodi i rashodi**

Ostale prihode čine: prihodi po osnovu prodaje imovine, viškovi osnovnih sredstava, naplaćena otpisana potraživanja, prihodi od smanjenja obaveza i slično.

Ostale rashode čine: gubici po osnovu prodaje i rashoda imovine, gubici i manjkovi osnovnih sredstava, otpis potraživanja i slično.

➤ **Ispravljanje grešaka**

Ispravka naknadno ustanovljenih materijalno značajnih grešaka vrši se preko računa neraspoređene dobiti iz ranijih godina, odnosno nepokrivenog gubitka ranijih godina, na način utvrđen MRS8 - Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i grešaka.

Materijalno značajnom greškom smatra se greška koja je u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama veća od 0,2% ukupnog prihoda.

Naknadno ustanovljene greške koje nisu materijalno značajne ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda u kome su indentifikovane.

➤ **Pravila procjenjivanja**

Osnovno pravilo procjenjivanja bilansnih pozicija je primjena nabavnih cijena ili cijena koštanja a kod naknadnog vrednovanja koristi se metod naveden u računovodstvenim politikama.

➤ **Načelo poslovanja**

Finansijski izvještaji su sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, koje pretpostavlja da će Društvo nastaviti da posluje u budućnosti. Tekući i uporedni podaci u finansijskim izvještajima su iskazani u konvertibilnim markama. Za potrebe finansijskog izvještavanja prilikom prevođenja stranih valuta u konvertibilne marke, korišteni su sljedeći kursevi: 1KM = 1,95583EUR; 1KM = 1,808609CHF; 1KM = 1,790070USD; 1KM = 2,65202GBP.

4.2 PRIMIJENJENE AKTUARSKE METODE

Prilikom formiranja tehničkih rezervi Društvo primjenjuje aktuarske metode i kod obračuna prenosne premije i kod obračuna rezervacije za štete.

Obračun prenosne premije vrši se metodom *pro rata temporis* za sva ona osiguranja kod kojih osiguravajuće pokriće traje i posle isteka obračunskog perioda, a s ciljem ispunjavanja obaveza koje će nastati nakon obračunskog perioda i koje proizilaze iz ugovora o osiguranju i to za sve vrste osiguranja kojima se Društvo bavi.

Prilikom obračuna rezervacija za nastale neprijavljene štete primjenjuju se sledeće aktuarske metode:

1) Metod na osnovu podataka o riješenim i rezervisanim (nastalim prijavljenim a neriješenim) štetama;

2) Metod ulančanih ljestvica (Chain Ladder)

Aktuarske metode primjenjuju se i kod rezervacije rentnih šteta, odnosno ista se radi na bazi kapitalizacije.

Pored rezervisanja za štete odgovarajuće aktuarske metode primjenjuju se i prilikom rezervisanja za primanja zaposlenih a u skladu sa MRS 19.

5 POSLOVNO OKRUŽENJE I POLOŽAJ DRUŠTVA NA TRŽIŠTU OSIGURANJA U REPUBLICI SRPSKOJ

Društvo ima dozvolu za obavljanje poslova neživotnih osiguranja u Republici Srpskoj, izdatu od strane Agencije za osiguranje RS broj: 05-123-4/07 od dana 20.09.2007. godine, a gdje su se u 2015. godini ovim poslovima bavila još 22 društva, od kojih 12 sa sjedištem u Republici Srpskoj i 10 filijala društava iz FBiH.

Činjenica da se na tako malom geografskom prostoru, odnosno relativno malom tržištu, djelatnošću osiguranja bavi veliki broj društava utiče na to da se ovom djelatnošću nije uopšte jednostavno baviti, a da bi se postigla dobra pozicija u posmatranom sektoru zahtijevaju se veliki profesionalni i stručni napori. Složenosti poslovanja i teškoći istog dodatno doprinosi i loše stanje u kome se nalazi sveukupna privredna aktivnost, kao i sam poslovni ambijent. Usljed otežanih privrednih aktivnosti i niskog životnog standarda većina premije osiguranja se odnosi na obavezna osiguranja, dok se manji dio premije odnosi na dobrovoljna osiguranja.

Društvo dijeli sudbinu ukupnog ekonomskog okruženja i stanja u privredi, pa tako i problemi sa kojima se suočava ukupna privreda Republike Srpske, pa i šire, svakako se odražavaju i na samo Društvo.

Smanjeni potencijal privrednih aktivnosti, koji dovodi do osiromašenja stanovništva i smanjenja sredstava u opticaju, utiče i na smanjenje ukupne mase novčanih sredstava koja se izdvaja za premiju osiguranja, a što potencijalno može smanjiti i interes za osiguranjem, te samim tim suziti i poslovni okvir samog Društva.

Poseban problem u posljednje vrijeme čini nestabilnost finansijskog, a posebno bankarskog sektora, što na više načina može prouzrokovati probleme poslovanja u Društvu, i to, kroz gubitak povjerenja građana u finansijske institucije i osiguranje i direktnu štetu po osiguravajuća društva, koja može nastati zadržavanjem sredstava društava uložениh u finansijske instrumente, kao i u depozite kod banaka.

Kao mjere u cilju sprečavanja nastanka štetnih posljedica neophodno je vršiti stalnu analizu i kontinuirani nadzor i kontrolu nad uloženim sredstvima uz disperziju ulaganja sredstava tehničkih rezervi i drugih sredstava Društva.

Istovremeno i kontinuirano potrebno je raditi i na edukaciji zaposlenih, te širenju značaja osiguranja kao instituta kod građana, pogotovo u vremenima koja sa sobom nose neizvjesnost i druge rizike.

Potencijalni problemi mogu biti i gašenje – likvidacija društava u BiH što bi dovelo do dodatnih izdvajanja za pokriće neizmirenih obaveza od strane istih nakon okončanog postupka likvidacije, a kroz obaveze Zaštitnog fonda i Biroa Zelene Karte u BiH.

Za rješavanje naznačenih potencijalnih obaveza, Društvo, kroz svoje poslovne kratkoročne i dugoročne planove, ima u vidu mogućnost nastanka istih i u tom pravcu i planira određena sredstva, a među njima su i sredstva koja se nalaze u fondu za naknadu šteta i u garantnom fondu Biroa Zelene Karte u BIH.

Kontinuirano kroz proces poslovanja Društva obezbjeđuje se stalno praćenje i identifikovanje svih rizika i njihovo mjerenje kako bi se preventivno i pravovremeno izloženost Društva prema istim svela na nivo kojim se ne ugrožava poslovanje i imovina.

U cilju pravilnog upravljanja rizikom osiguranja i zaštite portfelja osiguranja od mogućnosti pojave velikih šteta, koje bi mogle da ugroze likvidnost i solventnost, Društvo veliki dio rizika prenosi na reosiguravače, odnosno već dugi niz godina reosigurava kako obavezno osiguranje, tako i brojne vidove neobaveznih vrsta osiguranja. Isti smjer po pitanju reosiguranja Društvo će zadržati i u narednoj poslovnoj godini.

Međutim, i pored opisanog ambijenta već dugi niz godina Društvo bilježi konstantni rast bruto premije i ostvaruje pozitivan finansijski rezultat.

Imajući u vidu ukupno ostvarenu premiju u obaveznom osiguranju od autoodgovornosti na tržištu Republike Srpske, a koja je za poslovnu 2015. godinu iznosila 109.698.517,87KM¹, Društvo se nalazi na prvom mjestu, sa učešćem od 13,04% ili 14.306.747,18KM, a čime je zadržalo vodeću poziciju koju je imalo i u poslovnoj 2014. godini.

6 GEOGRAFSKA RASPROSTRANJENOST I ORGANIZACIONI DIJELOVI

Društvo svoju djelatnost obavlja na cijeloj teritoriji Republike Srpske i to putem Direkcije Društva koja se nalazi u Bijeljini i preko nižih organizacionih dijelova, poslovnih jedinica i šaltera.

U Direkciji Društva obrazuju se sljedeći organizacioni dijelovi:

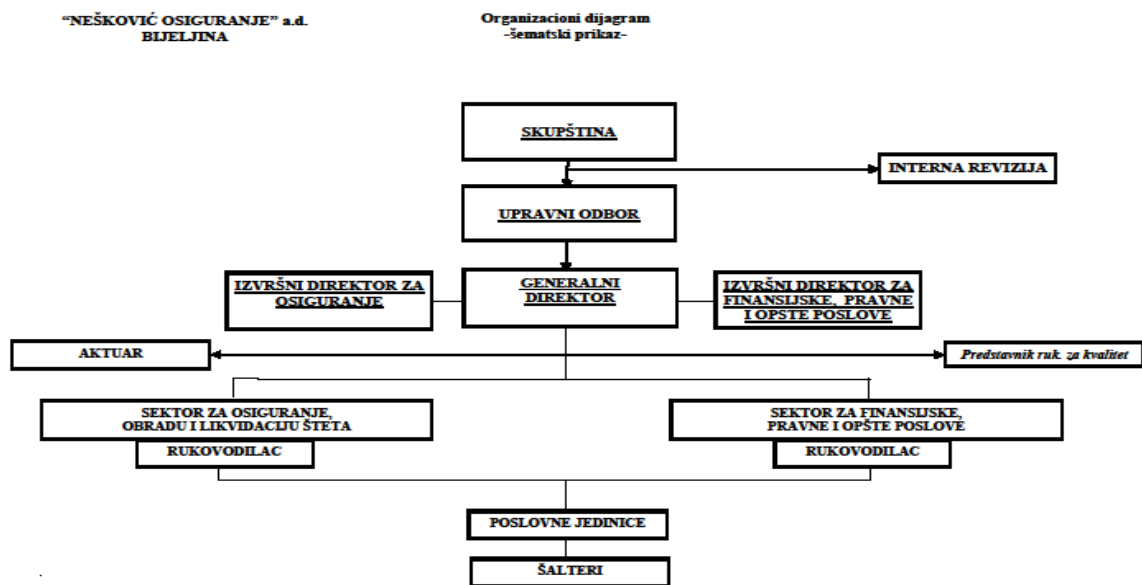
1. Izvršni odbor
2. Sektor za osiguranje, obradu i likvidaciju šteta
3. Sektor za finansijske, pravne i opšte poslove
4. Interna revizija
5. Aktuarski poslovi
6. Sistem kvaliteta.

U toku 2015. godine Društvo je poslovalo preko četiri poslovne jedinice koje se nalaze u Banjaluci, Doboju i Brčkom (Brčko 1 i Brčko 2), kao i preko 40 registrovanih šaltera koji se nalaze u sljedećim gradovima: Trebinje, Nevesinje, Ljubinje, Bileća, Foča, Višegrad, Rogatica, Istočno Sarajevo, Sokolac, Pale, Bratunac, Zvornik, Bijeljina, Ugljevik, Lopare, Modriča, Teslić, Derventa, Brod, Petrovo, Prnjavor, Srbac, Nova Topola, Gradiška, Laktaši, Banja Luka, Kotor Varoš, Mrkonjić Grad, Prijedor, Kozarska Dubica i Novi Grad.

---

¹ AZORS: Statistika tržišta, <http://azors.rs.ba/azors/izvjestaji.html>

Organizaciona šema Društva

7 PODACI O BROJU I STRUKTURI ZAPOSLENIH

Broj zaposlenih radnika u Društvu tokom poslovne 2015. godine, a u zavisnosti od obima i složenosti poslova, bio je različit, a zaključno sa 31.12.2015. godine u Društvu je bilo zaposleno 85 radnika različite kvalifikacione strukture, a kako je to prikazano u tabeli koja slijedi.

Tabela 2 Kvalifikaciona struktura radnika

Red. broj	Kvalifikacija	Broj zaposlenih			
		Pribava osiguranja	Obrada šteta	Ostalo	Ukupno
1	2	3	4	5	6 (3+4+5)
1	NK			1	1
2	PK			1	1
3	NS				0
4	KV	13	1	4	18
5	SSS	33	1	2	36
6	VKV				0
7	VŠS	4		1	5
8	VSS	10	5	7	22
9	MR			2	2
10	DR				0
Ukupno:		60	7	18	85

Veći broj zaposlenih radnika ima zaključene ugovore o radu sa Društvom na neodređeno vrijeme, dok u zavisnosti od potrebe za obavljanjem poslova na kraće vrijeme sa jednim dijelom radnika su zaključeni ugovori na određeno vrijeme sa mogućnošću produženja istih.

Što se tiče starosne strukture u Društvu je uglavnom mlađa radna snaga što stvara pretpostavke za dalji napredak i profesionalni razvoj kako zaposlenih tako i samog Društva.

8 BRUTO PREMIJA OSIGURANJA PO VRSTAMA OSIGURANJA

U posmatranom periodu ukupno ostvarena bruto premija Društva je iznosila 15.445.116,96KM, od čega se 92,63% odnosi na autoodgovornost, 3,93% se odnosi na kasko osiguranje, a 3,44% se odnosi na ostale vrste neživotnog osiguranja.

U nastavku je dat pregled ostvarene bruto premije i broja prodatih polisa, po vrstama osiguranja, a sa uporednim podacima za poslovnu 2014. godinu.

Tabela 3   *Struktura premije po vrsti osiguranja*

Šifra vrste osiguranja	Vrsta osiguranja	Bruto premija 2015	Udio u %	Broj polisa 2015	Bruto premija 2014	Udio u %	Broj polisa 2014
01	Osiguranje nezgode	252.091,14	1,63	46330	220.203,70	1,57	42733
02	Zdravstveno osiguranje	46.583,27	0,30	1245	37.015,32	0,26	1044
03	Osiguranje vozila koja se kreću na kopnu, osim šinskih vozila	606.267,99	3,93	815	622.392,97	4,44	890
07	Osiguranje robe u transportu	50.472,98	0,33	40	53.438,93	0,38	32
08	Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	146.011,67	0,95	269	115.030,81	0,82	278
09	Osiguranje od ostalih šteta na imovini	34.841,31	0,22	60	26.031,56	0,19	51
10	Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	14.306.747,18	92,63	51.739	12.941.171,21	92,32	47703
13	Osiguranje od opšte građanske odgovornosti	2.101,40	0,01	13	1.946,60	0,01	5
UKUPNO		15.445.116,96	100	100511	14.017.231,10	100	92736

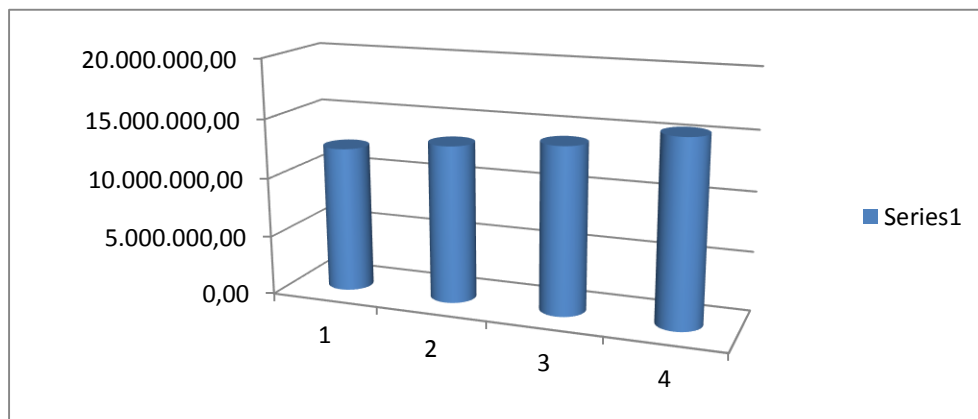
Prema Odluci o raspodjeli premije sa maksimalnim stopama režijskog dodatka bruto premija se dijeli na tehničku premiju, preventivu i režijski dodatak, a podaci o raspodjeli za poslovnu 2015. godinu dati su u tabeli koja slijedi.

Tabela 4 Raspored premije po vrsti osiguranja

Raspored / Šifra vrste osiguranja	01	02	10	03	07, 08, 09, 11 i 13	Ukupno
Tehnička premija	173.942,90	32.142,46	10.014.723,03	442.575,63	196.057,76	10.859.441,78
Preventiva	2.520,91	465,83	0	12.125,36	3.617,06	18.729,16
Režijski dodatak	75.627,35	13.974,98	4.292.024,15	151.567,00	33.752,54	4.566.946,02
Ukupno	252.091,16	46.583,27	14.306.747,18	606.267,99	233.427,36	15.445.116,96

Društvo već dugi niz godina bilježi porast ukupne premije, a što se može vidijeti i iz grafika koji slijedi:

Grafički prikaz kretanja ukupne premije Društva u periodu od 2012. do 2015. godine

9 PODACI O ŠTETAMA PO VRSTI OSIGURANJA

U toku posmatrane 2015. godine Društvo je zaprimilo 1379 novih odštetnih zahtjeva, dok je iz prethodnih poslovnih godina reaktiviran 61 odštetni zahtjev. Na dan 31.12.2014. godine bilo je rezervisano 305 šteta, tako da je za rješavanje u 2015. godini bilo ukupno 1745 šteta (1379 + 61 + 305).

Od tog broja riješene su 1434 štete ili 82,18% (1434/1745), s tim da je broj pozitivno riješenih šteta iznosio 1280 ili 73,35% (1280/1745), dok su 154 štete odbijene ili 8,82% (154/1745).

U strukturi pozitivno riješenih šteta najveći udio se odnosi na štete prijavljene u 2015. godini jer su iz istih riješene 1144 štete ili 89,37% (1144/1280) u ukupnom iznosu od 2.460.107,77KM, zatim slijede štete rezervisane na 31.12.2014. godine budući da je iz istih pozitivno riješeno 107 šteta ili 8,36% (107/1280) u ukupnom iznosu od 841.976,77KM, dok je relativno najmanji udio reaktiviranih šteta sa 29 pozitivno riješenih šteta ili 2,26% (29/1280) u ukupnom iznosu od 225.619,51KM.

Analizirajući već iznijete podatke dolazimo do podatka da je na dan 31.12.2015. godine za rezervaciju preostalo 311 nastalih prijavljenih šteta (1745-1144-107-29-154) i za iste je na posmatrani dan rezervisan iznos od 4.326.589,88KM. Rezervacija za nastale neprijavljene štete izvršena je u iznosu od 3.071.513,59KM, rezerva za troškove obrade šteta iznosi 86.001,89KM, tako da su bruto rezervisane štete na dan 31.12.2015. godine iznosile 7.484.105,36KM.

Uporedno posmatrajući 31.12.2014. godine i 31.12.2015. godine broj rezervisanih šteta na 31.12.2015. godine veći je za 6 šteta ili za 1,97% ($311/305 \cdot 100$), dok je rezervacija za nastale prijavljene štete veća na 31.12.2015. godine za 354.723,03KM ili za 8,93% ($4.326.589,88/3.971.866,85 \cdot 100$). U pogledu bruto rezervisanog iznosa ostvaren je porast od 594.420,94KM ili za 8,63% ($7.484.105,36/6.889.684,42 \cdot 100$).

Svi važniji podaci o broju šteta, likvidiranom i rezervisanom iznosu, a posmatrajući uporedno 2014. i 2015. godinu prezentovani su u narednim tabelama.

**Godišnji izvještaj o poslovanju
(01.01.2015.- 31.12.2015. godine)**

Tabela 5 Brojčani podaci o štetama

Šifra vrste osiguranja	Broj šteta u toku godine				Riješene štete u 2015. godini									Odbijene štete u 2015. godini									Rezervisane štete na 31.12.2015. godine		
					od rezervisanih na 31.12.2014			od reaktiviranih u toku 2015. godine			od prijavljenih u 2015. godini			od rezervisanih na 31.12.2014			od reaktiviranih u toku 2015. godine			od prijavljenih u 2015. godini					
	Rezer- visa- ne na 31.12 2014	Reak- tivira- ne u 2015. god.	Prija- vljene u 2015. god.	Uku- pno	Redo- vne	spor	Uku- pno	redo- vne	spor	Uku- pno	redo- vne	spor	Uku- pno	redo- vne	spor	Uku- pno	redo- vne	spor	Uku- pno	redo- vne	spor	Uku- pno	redo- vne	spor	UKU- PNO
01	18	1	76	95	1	8	9	1	0	1	61	0	61	3	0	3	0	0	0	4	0	4	7	10	17
02	2	0	17	19	1	0	1	0	0	0	15	0	15	1	0	1	0	0	0	1	0	1	1	0	1
03	21	3	314	338	11	2	13	0	0	0	294	0	294	3	2	5	1	0	1	7	0	7	14	4	18
07	3	0	5	8	1	1	2	0	0	0	2	0	2	0	0	0	0	0	0	2	0	2	2	0	2
08	1	0	1	2	1	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
09	0	0	4	4	0	0	0	0	0	0	3	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
10	260	57	962	1279	50	31	81	24	4	28	765	3	768	28	17	45	13	1	14	71	0	71	146	126	272
Uku- pno	305	61	1379	1745	65	42	107	25	4	29	1141	3	1144	35	19	54	14	1	15	85	0	85	171	140	311

**Godišnji izvještaj o poslovanju
(01.01.2015.- 31.12.2015. godine)**

Tabela 6 Uporedni podaci o likvidaciji šteta

ŠIF RA	Likvidacija šteta 2014. godina				UKUPNO 2014. godina		Likvidacija šteta 2015. godina				UKUPNO 2015. godina		Indeks iznosa likvidacije redovnih šteta	Indeks iznosa likvidacije sudskih šteta	Indeks iznosa ukupne likvidacije	Prosječno likvidirana šteta	
	broj		iznos		broj	iznos	broj		iznos		broj	iznos				2014. godina	2015. godina
	Redovne	sudske	redovne	sudske			Redovne	sudske	redovne	sudske							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
01	67	0	27.364,80	200,00	67	27.564,80	63	8	29.668,58	16.229,12	71	45.897,70	108,42	8.114,56	166,51	411,41	646,4
02	14	0	18.207,64	0	14	18.207,64	16	0	20.974,25	0,00	16	20.974,25	115,19	-	115,19	1.300,55	1.310,8
03	272	3	467.676,25	35.311,63	275	502.987,88	305	2	491.211,39	31.116,70	307	522.328,09	105,03	88,12	103,85	1.829,05	1.701,3
07	2	0	18.749,21	0	2	18.749,21	3	1	19.679,73	54.840,84	4	74.520,57	104,96	-	397,46	9.374,61	18.630,1
08	5	0	122.359,97	0	5	122.359,97	2	0	27.128,24	0,00	2	27.128,24	22,17	-	22,17	24.471,99	13.564,1
09	2	0	13.443,59	0	2	13.443,59	3	0	3.457,45	0,00	3	3.457,45	25,72	-	25,72	6.721,80	1.152,4
10	731	38	2.058.759,64	959.054,52	769	3.017.814,16	839	38	2.193.484,53	639.913,22	877	2.833.397,75	106,54	66,72	93,89	3.924,34	3.230,7
Ukupno	1.093	41	2.726.561,10	994.556,15	1134	3.721.127,25	1231	49	2.785.604,17	742.099,88	1280	3.527.704,05	102,17	74,62	94,80	3.281,42	2.756,0

**Godišnji izvještaj o poslovanju
(01.01.2015.- 31.12.2015. godine)**

Tabela 7 Uporedni podaci o rezervaciji šteta

Šifra vrste osiguranja	Rezervisane štete na 31.12.2014. godine				UKUPNO 2014. godina		Rezervisane štete na 31.12.2015. godine				UKUPNO 2015. godina		Indeks iznosa rezervacije redovnih šteta	Indeks iznosa rezervacije sudskih šteta	Indeks iznosa ukupne rezervacije	Prosječno rezervisana šteta	
	broj		iznos		Br- oj	iznos	broj		iznos		broj	iznos				2014. godina	2015. godina
	redo- vne	sud- ske	redovne	sudske			redo- vne	Sud- ske	redovne	sudske							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
01	4	14	5.600,00	14.100,00	18	19.700,00	7	10	3.055,50	5.800,00	17	8.855,50	54,56	41,13	44,95	1.094,44	520,91
02	2	0	15.800,00	0	2	15.800,00	1	0	800,00	0	1	800,00	5,06	-	5,06	7.900,00	800,00
03	15	6	12.803,00	122.500,00	21	135.303,00	14	4	13.090,00	103.000,00	18	116.090,00	102,24	84,08	85,80	6.443,00	6.449,44
07	2	1	50.860,00	58.000,00	3	108.860,00	2	0	3.523,00	0	2	3.523,00	6,92	-	3,24	36.286,67	1.761,50
08	1	0	3.379,00	0	1	3.379,00	0	0	0	0	0	0	-	-	-	3.379,00	-
09	0	0	0	0	0	0	1	0	20.000,00	0	1	20.000,00	-	-	-	0	20.000,00
10	131	129	1.503.217,74	2.185.607,11	260	3.688.824,85	146	126	1.283.816,55	2.893.504,83	272	4.177.321,38	85,40	132,39	113,24	14.187,79	15.357,80
Uku- pno	155	150	1.591.659,74	2.380.207,11	305	3.971.866,85	171	140	1.324.285,05	3.002.304,83	311	4.326.589,88	83,20	126,14	108,93	13.022,51	13.911,86

10 ANALIZA OSTVARENOG FINANSIJSKOG REZULTATA

Društvo je u posmatranoj poslovnoj 2015. godini ostvarilo pozitivan finansijski rezultat, uz neto dobitak od 7.702.320,41KM, nastao kao rezultat razlike između ukupno ostvarenih prihoda u iznosu od 16.413.366,44, ukupno ostvarenih rashoda u iznosu od 7.861.411,03KM i obračunatog poreza iz rezultata u iznosu od 849.635KM.

Pregled osnovnih pozicija iz bilansa uspjeha i to sa uporednim podacima za 2014. godinu dat je u tabeli koja slijedi:

Tabela 8 Bilans uspjeha

Rbr	Opis	2015	2014	Plan 2015	Ostv.15/14	Ostv./plan
1	Poslovni prihodi	15.813.155	14.919.848	14.846.925	106	107
	Prihod od premije	14.625.841	13.850.053	14.042.735	106	104
	Prihod od učešća reosiguravača u štetama	208.290	615.930	139.971	34	149
	Drugi poslovni prihodi	979.024	453.865	664.220	216	147
2	Poslovni rashodi	7.767.587	7.688.318	8.687.676	101	89
	Funkcionalni i ostali doprinosi	310.525	235.496	262.115	132	118
	Troškovi likvidacije šteta	3.550.191	3.742.863	4.035.338	95	88
	Rezervisanje za štete	594.421	325.892	480.802	182	124
	Rashodi reosiguranja	455.690	409.397	428.833	111	106
	Troškovi sprovođenja osiguranja	2.856.760	2.974.670	3.480.588	96	82
3	Poslovni dobitak	8.045.568	7.231.530	6.159.249	111	131
	Finansijski prihodi	582.104	703.169	732.320	83	79
	Finansijski rashodi	3.482	7.690	54.000	45	6
4	Dobitak red.aktiv.	8.624.190	7.927.009	6.837.569	109	126
	Ostali prihodi	18.107	83.781	32.000	22	57
	Ostali rashodi	90.342	74.016	125.000	122	72
5	Dobitak	8.551.955	7.936.774	6.744.569	108	127
	Porez iz rezultata	849.635	808.213	639.457	105	133
6	Neto dobitak	7.702.320	7.128.561	6.105.112	108	126

10.1 ANALIZA PRIHODA I RASHODA PREMA ŠEMI BILANSA USPJEHA

➤ Prihodi od premije

Mjerodavna premija za 2015. godinu je utvrđena u iznosu od 14.625.841,30KM što je za 5,60% više u odnosu na 2014. godinu.

Obračunom prenosne premije za 2015. godinu, a u skladu sa Pravilnikom o načinu i obračunu prenosne premije, smanjen je prihod od premije, za iznos razlike visine prenosne premije na početku i prenosne premije na kraju obračunskog perioda u iznosu 819.277,49KM.

**Godišnji izvještaj o poslovanju
(01.01.2015.- 31.12.2015. godine)**

Prenosna premija 01.01.2015.	7.230.671,16KM
<u>Fakturisana premija za 2015.g.</u>	<u>15.445.116,96KM</u>
Ukupno:	22.675.788,12KM
<u>Prenosna premija 31.12.2015.</u>	<u>8.049.946,82KM</u>
Mjerodavna premija 2015. godina	14.625.841,30KM

U okviru poslovnih rashoda, rashodi po osnovu šteta su manji za 5%, a rashodi po osnovu rezervacije šteta su veći za 11%.

Troškovi režije imaju smanjenje od 4% u odnosu na 2014. godinu.

Tabela 9 Pregled prenosne premije

Vrsta	31.12.2015	31.12.2014	Razlika
Prenosna premija nezgoda	124.802,21	114.625,22	10.176,99
Prenosna premija PZO	7.064,87	5.239,16	1.825,71
Prenosna premija AO	7.485.372,87	6.679.325,98	806.046,89
Prenosna premija po kasku	286.888,59	320.951,28	-34.062,69
Prenosna premija imovine	145.820,11	110.529,52	35.290,59
Ukupno:	8.049.948,65	7.230.671,16	819.277,49

➤ **Prihodi od povrata poreskih i drugih dažbina**

U 2015. godini su ostvareni prihodi po osnovu refundacije porodiljskog bolovanja u iznosu od 13.600KM, a isti prihod u prethodnoj godini je iznosio 21.800KM.

➤ **Prihodi po osnovu učešća reosiguranja u štetama**

Ostvareni prihodi po osnovu učešća reosiguravača u štetama u 2015. godini iznosili su 208.290,28KM i odnose se na sve ugovore o reosiguranju koje Društvo ima zaključeno sa Društvom za reosiguranje „Bosna RE“ Sarajevo, a prema sljedećoj strukturi:

Domaća AO	197.821,07KM
Transport	9.839,87KM
Imovina	629,34KM

U istom periodu prethodne godine učešće reosiguravača je iznosilo 615.930KM.

➤ **Drugi poslovni prihodi**

Drugi poslovni prihodi su u 2015. godini veći u odnosu na prethodnu godinu po osnovu načina knjiženja procjene investicionih nekretnina u 2014. godini. Smanjenje vrijednosti investicionih nekretnina je umanjilo druge poslovne prihode u 2014. godini.

U posmatranom periodu ostvaren je porast prihoda od provizije reosiguranja za 43%, regresnih potraživanja za 60%, zatim prihoda od zakupa za 28%, od zelene karte za 11%, od otkupa šteta za 27% i od ostalih prihoda za 55%.

**Godišnji izvještaj o poslovanju
(01.01.2015.- 31.12.2015. godine)**

Tabela 10 Pregled drugih poslovnih prihoda

Vrsta	2015	2014	Index
Prihodi po osnovu provizije reosiguranja	16.961,92	11.900,11	143
Prihodi od regresa	352.153,73	220.530,73	160
Prihodi od zakupa	385.268,97	300.614,12	128
Prihodi po osnovu zelene karte	195.065,00	176.025,00	111
Prihodi po uslužnim zapisnicima	710,00	1.300,00	55
Prihodi po osnovu otkupa šteta	8.039,80	6.308,12	127
Prihodi po osnovu nap,šteta na stvar.	4.014,57	0,00	0
Prihodi po osnovu povećanja investicionih nekretnina	0	77.484,74	0
Smanjenje prihoda po osnovu invest. nekretnina	0	-364.162,02	0
Ostali prihodi	3.209,50	2.064,20	155
Ukupno:	965.423,49	432.065,00	223

➤ **Funkcionalni doprinosi**

Funkcionalni doprinosi Društva su veći za 32% u odnosu na prethodnu godinu, prije svega zbog rasta premije u 2014 i 2015. godini.

Značajnija promjena je nastala na poziciji protivgradne zaštite jer je došlo do promjene stope obračuna sa 0,10% na 0,25%.

Tabela 11 Pregled funkcionalnih doprinosa

Vrsta	2015	2014	Index
Doprinos za preventivu	18.729,16	17.841,30	105
Vatrogasni doprinos	6.325,26	5.967,94	106
Doprinos Zaštitnom fondu	193.150,56	158.040,12	122
Doprinos za naknadu šteta BZK	23.760,00	23.420,00	101
Dodatna sredstva preventive	29.292,58	0	-
Protivgradna zaštita	39.267,00	30.227,46	130
Ukupno:	310.524,56	235.496,82	132

Po osnovu zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju u 2015. godini su izdvojena dodatna sredstva kao dio preventive za realizaciju projekta unapređenja bezbjednosti saobraćaja u iznosu od 29.292,58KM.

➤ **Troškovi likvidacije šteta**

Troškovi likvidacije šteta su u odnosu na prethodnu godinu manji za 5% ili nominalno za 192.671,78KM. Na dan 31.12.2015. godine Društvo nije imalo likvidiranih a neisplaćenih šteta.

**Godišnji izvještaj o poslovanju
(01.01.2015.- 31.12.2015. godine)**

Tabela 12 Pregled troškova likvidacije šteta

Vrsta	2015	2014	Index
Štete po osnovu nezgode	45.897,70	27.564,80	166
Štete po osn.putničkog zdrav.osig.	20.974,25	18.207,64	115
Štete po osnovu kaska	522.328,09	502.987,88	104
Štete po osnovu AO	2.818.619,16	3.001.889,45	094
Rentne štete	14.778,42	15.923,74	093
Štete po osnovu im.transport	74.520,57	18.749,21	397
Štete po osnovu osig im.ostalo	3.457,45	13.443,59	025
Štete imovina požar	27.128,24	122.359,97	022
Troškovi likvidacije šteta	22.486,97	21.736,35	103
Ukupno:	3.550.190,85	3.742.862,63	094

U posmatranom periodu obračunato je i isplaćeno 1280 šteta, dok su 154 štete odbijene. Stepenn efikasnosti u rješavanju šteta je 82,17% (1434/1745), a stepenn efikasnosti u plaćanju šteta je 100%.

➤ **Rashodi po osnovu premije reosiguranja**

Rashodi premije reosiguranja su u posmatranom periodu porasli za 11%, kao posljedica porasta ukupne premije ostvarene u 2015. godini, budući da ista služi kao osnovica za obračun.

Tabela 13 Pregled troškova reosiguranja

Vrste	2015	2014	Index
Rashodi reosiguranja sa Birom ZK u BiH	256.626,20	245.034,25	105
Rashodi reosiguranja sa „Bosna re“	206.331,53	182.314,25	113
Ukupni rashodi reosiguranja:	462.957,73	427.348,50	108
Prenosna premija reosiguranja	-7.267,76	-17.951,92	40
Ukupno:	455.689,97	409.396,58	111

U skladu sa pravilnikom o tehničkim rezervama, utvrđena je prenosna premija reosiguranja koja umanjuje ukupne rashode reosiguranja u iznosu od 7.267,76KM.

➤ **Rezervacija šteta**

Rezervacija šteta je urađena u skladu sa Pravilnikom o formiranju i načinu obračuna rezervacija za štete i ista je u odnosu na prethodnu godinu veća za 594.420,94KM.

Bruto rezervacija šteta u iznosu od 7.484.105,36KM se sastoji od:

- Rezervacije za nastale prijavljene štete 4.326.589,88KM
- Rezervacija za troškove obrade šteta 86.001,89KM
- Rezervacije za nastale neprijavljene štete 3.071.513,59KM

**Godišnji izvještaj o poslovanju
(01.01.2015.- 31.12.2015. godine)**

Tabela 14 Pregled bruto rezervacije

Vrsta osiguranja	2014	2015	Razlika
Rezervacija AO	7.007.027,26	6.308.249,19	698.778,07
Rezervacija po osnovu kaska	405.084,68	392.569,33	12.515,35
Rezervacija po osnovu nezgode	40.605,61	37.683,21	2.922,40
Rezervacija po osnovu PZO	1.898,16	17.587,88	-15.689,72
Rezervacija po osnovu imovine	29.489,65	133.594,81	104.105,16
Ukupno:	7.484.105,36	6.889.684,42	594.420,94

➤ **Troškovi sprovođenja osiguranja**

Troškovi sprovođenja osiguranja su manji u odnosu na prethodnu godinu za 3,96%.

Najveću stavku u troškovima imaju bruto plate zaposlenih, a prosječna neto plata iznosila je 690,91KM. Troškovi sprovođenja osiguranja su bili u okviru dozvoljenog režijskog dodatka. U narednoj tabeli analitički su prikazani troškovi sprovođenja osiguranja, uporedno sa podacima za 2014. godinu.

Tabela 15 Pregled troškova sprovođenja osiguranja

Vrsta	2015	2014	Index
Troškovi amortizacije	354.605,06	467.066,87	75,92
Troškovi rezervisanja za beneficije zaposlenih	8.040,26	0	0
Troškovi goriva	105.121,96	141.073,16	74,52
Troškovi energije	189.729,45	149.432,53	126,97
Troškovi grijanja	106.284,05	126.778,98	83,83
Troškovi održavanja	23.790,50	36.136,68	65,83
Troškovi materijala	91.698,33	80.293,87	114,20
Troškovi provizija	16.767,60	11.052,72	151,71
Troškovi reklame	7.070,99	11.046,45	64,01
Troškovi reprezentacije	34.311,95	38.012,25	90,27
Troškovi osiguranja	13.651,03	15.071,65	90,57
Troškov iporeza i doprinosa	136.720,23	130.839,17	104,49
Troškovi platnog prometa	15.010,95	19.100,20	78,59
Troškovi zakupa	61.314,58	65.128,91	94,14
Troškov itelefona	112.973,58	122.698,68	92,07
Troškovi usluga	121.023,43	127.952,64	94,58
Troškovi Biro ZK	36.285,00	34.928,00	103,89
Troškovi Zaštitnog fonda	82.778,76	67.731,45	122,22
Troškovi za finan. Agencije, Ombdusman os.	159.639,56	148.787,98	107,29
Troškovi ostali	44.865,05	47.985,62	93,50
Troškovi bruto plate	1.135.078,38	1.133.552,20	100,13
Ukupno:	2.856.760,70	2.974.670,01	96,04

**Godišnji izvještaj o poslovanju
(01.01.2015.- 31.12.2015. godine)**

➤ **Finansijski prihodi**

Finansijski prihodi su manji u odnosu na 2014. godinu za 17%.

Najveći dio finansijskih prihoda odnosi se na prihod od kamata po osnovu depozita u poslovnim bankama u iznosu od 386.670,59KM, po osnovu kratkoročnih plasmana u iznosu od 177.409,46 i ostale kamate u iznosu od 17.484,13KM.

Tabela 16 Pregled drugih finansijskih prihoda

Vrsta	2015	2014	Index
Prihod od kamata	581.564,18	701.302,07	83
Pozitivna kursna razlika	82,08	1.213,17	7
Ostali finansijski prihodi	458,32	654,75	70
Ukupno:	582.104,58	703.169,99	83

➤ **Finansijski rashodi**

Finansijski rashodi u iznosu od 3.481,29KM su manji za 55% u odnosu na 2014.godinu nastali po osnovu negativnih kursnih razlika prilikom plaćanja u iznosu od 2.118,91KM, po osnovu obračunate kamate na zajam od povezanog pravnog lica Nešković doo u iznosu od 1.341,68KM i ostalih rashoda u iznosu od 20,70KM.

➤ **Ostali prihodi**

Ostali prihodi su manji u odnosu na prethodnu godinu za 78%, jer su u 2015.godini efekti promjene na HOV negativni, a potraživanja su više ispravljena u odnosu na početno stanje.

Ostali nepomenuti prihodi su nastali ukidanjem zastarjelih obaveza prema dobavljačima, prefakturisavanjem računa za vodu iz 2014. godine, povrat više uplaćenih sredstava, a koji su u ranijem periodu teretili troškove i sl.

Tabela 17 Pregled ostalih prihoda

Vrsta	2015	2014	Index
Prihod po osnovu rasta HOV	0	28.818,60	0
Naplaćena otpisana potraživanja po pravilniku	4.033,26	46.327,58	9
Naplaćena otpisana potraživanja	0	3.451,15	0
Ostali nepomenuti prihodi	13.041,82		0
Dobici od prodaje opreme	1.031,64	0	0
Prihodi od smanjenja obaveza	0	5.184,01	0
Ukupno:	18.106,72	83.781,34	22

**Godišnji izvještaj o poslovanju
(01.01.2015.- 31.12.2015. godine)**

➤ **Ostali rashodi**

Ostali rashodi u iznosu od 90.342,82KM su u odnosu na 2014. godinu veći za 22%. Najveću stavku u ostalim rashodima imaju rashodi po osnovu otpisa potraživanja po Pravilniku o procjenjivanju bilansnih i vanbilansnih pozicija u iznosu od 32.959,77KM.

Pored navedenog iznosa izvršen je i direktan otpis nenaplativih potraživanja: regresa 15.495,50KM, po osnovu premije autoodgovornosti 20,90KM, po osnovu premije kaska 4.301,50KM, po osnovu premije imovine 1.980KM i po osnovu premije nezgode 101,50KM.

U ostalim rashodima u iznosu od 5.279,41KM su svrstani rashodi po računima koji su stigli u 2015. godini, a pripadaju ranijem obračunskom periodu.

Tabela 18 Pregled ostalih rashoda

Vrsta	2014	2014	Index
Rashodi po osnovu rashoda. osnovnih	88,52	408,65	22
Gubici na HOV	4.171,47	0	0
Rashodi po osnovu otpisa potraživanja	54.858,67	52.417,14	105
Rashodi po osnovu kazni	900,00	1.909,87	47
Rashodi po osnovu povrata premije	25.044,75	16.412,46	153
Rashodi ostali	5.279,41	2.868,56	184
Ukupno:	90.342,82	74.016,68	122

10.2 ANALIZA ODNOSA TROŠKOVA SPROVOĐENJA OSIGURANJA I REŽIJSKOG DODATKA

Troškovi sprovođenja osiguranja su ograničeni ostvarenim i propisanim režijskim dodatkom koji se formira u skladu sa Pravilnikom o maksimalnim stopama režijskog dodatka i Odlukom o raspodjeli bruto premije sa maksimalnim stopama režijskog dodatka za odnosnu godinu.

U ukupno fakturisanjoj premiji ostvareni režijski dodatak učestvuje sa 29,57%, dok troškovi sprovođenja u ostvarenom režijskom dodatku učestvuju sa 62,55%.

Ostvareni režijski dodatak	4.566.946,02
<u>Troškovi sprovođenja osiguranja 2015.g.</u>	<u>-2.856.760,70</u>
Razlika	1.700.185,32

**Godišnji izvještaj o poslovanju
(01.01.2015.- 31.12.2015. godine)**

Tabela 19 Troškovi sprovođenja osiguranja

Šifra osiguranja	VRSTA OSIGURANJA	Troškovi sprovođenja osiguranja	Dozvoljeni režijski dodatak	Udio troškova sprovođenja osiguranja u režijskom dodatku
1	2	3	4	5=3/4
01	Osiguranje nezgode	46.627,30	75.627,35	61,65
02	Zdravstveno osiguranje	8.616,14	13.974,98	61,65
03	Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu osim šinskih vozila	112.136,58	151.567,00	73,98
07	Osiguranje robe u prevozu	9.335,59	15.141,90	61,65
08	Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	27.006,62	14.601,17	184,96
09	Osiguranje ostalih šteta na imovini	6.444,32	3.484,13	184,96
10	Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	2.646.205,48	4.292.024,15	61,65
13	Osiguranje od opšte građanske odgovornosti	388,67	525,35	73,98
UKUPNO		2.856.760,70	4.566.946,03	62,55%

10.3 ANALIZA ODOBRENIH BONUSA I POPUSTA

U posmatranom periodu Društvo je u potpunosti poštovalo važeće uslove i tarife pa samim tim i odredbe istih koje se odnose na bonus i malus.

Tabela 20 Pregled izdatih polisa A0 po premijskom razredu

Premijski razred	% od obračunate osnovne premije iz premijskog razreda R-06		Broj izdatih polisa
R-01	50	ZONA BONUSA	44534
R-02	40		584
R-03	30		843
R-04	20		1337
R-05	10		1262
R-06	100	OSNOVNI PREMIJSKI RAZRED	2015
R-07	110	ZONA MALUSA	11
R-08	120		12
R-09	130		9
R-10	140		0
R-11	150		1

11 FINANSIJSKI POLOŽAJ DRUŠTVA

Tokom cijele poslovne 2015. godine Društvo je bilo likvidno i solventno i u cjelosti je izmirilo sve svoje obaveze koje proističu, kako iz ugovora o osiguranju, a koji se prije svega odnose na isplatu šteta, tako i sve druge obaveze iz poslovanja.

Tabela 21 Pregled aktive i pasive

AKTIVA	Iznos	%	PASIVA	Iznos	%
Stalna imovina	35.548.482	90,97	Kapital	19.958.658	51,08
Tekuća imovina	3.528.165	9,03	Rezervisanja	67.191	0,17
			Kratkoročne obaveze	1.818.870	4,65
			PVR	17.231.928	44,10
Ukupno:	39.076.647	100,00		39.076.647	100,00

11.1 STALNA IMOVINA

U strukturi stalne imovine najveće učešće imaju investicione nekretnine 40,68%, dugoročni finansijski plasmani 28,83% i građevinski objekti 20,14%.

Nematerijana ulaganja u 2015. godini bilježe povećanje po osnovu ulaganja u nove licence za finansijski program, dogradnju premijskog programa, za program antivirus, hamači u iznosu od 2.595,13KM.

Stalna imovina bilježi rast po osnovu ulaganja u zemlju po osnovu izmjene regulacionog plana i po osnovu pretvaranja poljoprivrednog u građevinsko zemljište u iznosu od 11.498,30KM.

Građevinski objekti kao stalna sredstva bilježe rast po osnovu kupovine objekata u Bijeljini i u Prnjavoru u vrijednosti 2.295.824KM i po osnovu ulaganja u postojeće kapacitete u Prijedoru i Palama u iznosu od 11.797,86KM.

U toku godine izvršena je nabavka opreme i kancelarijskog namještaja u iznosu od 169.876,02KM. Do smanjenja opreme je došlo prodajom fiskalnih kasa u iznosu od 11.947,06KM i isknjižavanjem rashodovane opreme po popisu 31.12.2015. godine u iznosu od 12.633,62KM.

Investicione nekretnine u iznosu od 3.557.858,07KM su uvećale vrijednost po osnovu kupovine nekretnine u Sokocu i Bijeljini.

Stalna sredstva u pripremi imaju veću vrijednost u iznosu od 106.735,51KM po osnovu proširenja kapaciteta na postojećim objektima u Doboju, Bratuncu, Banjaluci - Starčevica i Dervišima.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju po nabavnoj vrijednosti a objekti po revalorizovanoj vrijednosti, umanjenoj za akumulisanu amortizaciju po MRS 16. Investicione nekretnine se od 01.10.2014. godine vrednuju po fer vrijednosti u skladu sa MRS-40.

**Godišnji izvještaj o poslovanju
(01.01.2015.- 31.12.2015. godine)**

Tabela 22 Pregled stalne imovine

Rbr	Opis	Iznos 2015	%	Iznos 2014	%
1	Nematerijalna ulaganja	9.691	0,03	10.215	0,04
2	Zemljište	2.164.116,57	6,09	2.152.618	7,97
3	Građevinski objekti	7.158.844	20,14	5.115.850	18,87
4	Oprema	239.081	0,67	120.857	0,45
5	Investicione nekretnine	14.462.863	40,68	10.905.005	40,22
6	Nekretnine u pripremi	263.975	0,74	660.240	2,43
7	Učešće u kapitalu	600.000	1,69	600.000	2,21
8	Dugoročni finan.plasm.	10.248.404	28,83	7.146.671	26,36
9	Dugor.finan.plasm.u ino.	9.779	0,03	9.779	0,04
10	Ostali dugoročni plasm.	355.605	1,00	355.605	1,31
11	Odložena poreska sred.	36.124	0,10	39.908	0,15
Ukupno:		35.548.482	100	27.116.748	100

➤ **Učešće u kapitalu povezanih pravnih lica**

Društvo ima udio u osnivačkom kapitalu povezanog pravnog lica "Auto centar Nešković" d.o.o. Bijeljina u iznosu od 600.000KM.

➤ **Dugoročni finansijski plasmani**

Dugoročni finansijski plasmani u Društvu su depoziti oročeni u poslovnim bankama, a služe za pokriće tehničkih rezervi i minimalnog garantnog fonda Društva u skladu sa Pravilnikom o ulaganju sredstava društava za osiguranje.

Tabela 23 Pregled dugoročnih depozita

Naziv banke	Dat.or.	mj	Dospjeće	Br.ug.	Iznos	%kam.
Nova banka ad B.Luka	18.03.2014	36	18.03.2017	1000734159	801.890,30	4,20
Nova banka ad B.Luka	30.05.2014	36	30.05.2017	1000778661-1	1.760.247,00	4,20
Nova banka ad B.Luka	18.03.2014	36	18.03.2017	1000734230	841.006,90	4,20
Nova banka ad B.Luka	02.04.2014	36	02.04.2017	1000744308	1.017.031,60	4,20
Nova banka ad B.Luka	05.05.2014	36	05.05.2017	1000762292	1.698.899,71	2,00
Sberbanka ad B.Luka	09.10.2015	24	09.10.2017	56715155900230930	1.564.664,00	3,00
MF Banka ad B.Luka	03.09.2015	24	03.09.2017	3702/15	1.564.664,00	4,20
Ukupno:					9.248.403,51	

**Godišnji izvještaj o poslovanju
(01.01.2015.- 31.12.2015. godine)**

U odnosu na početno stanje navedeni depoziti su veći po osnovu novih oročavanja. Vodeći računa o isplativosti ulaganja po osnovu navedenih depozita oprihodovane su kamate u iznosu od 435.863,27 KM.

Pored navedenih depozita Društvo je iz slobodnih novčanih sredstava odobrilo i zajam pravnom licu Brčko-gas d.o.o., Brčko, u iznosu od 1.000.000KM, na rok od 3. godine, sa kamatom od 3,10%, u svrhu pokrivanja tehničkih rezervi Društva.

➤ **Dugoročni plasmani u inostranstvu**

Dugoročni finansijski plasmani u inostranstvu predstavljaju sredstva uplaćena pravnom licu Coris Internacional i Coris Ljubljana u iznosu od 9.779KM za servisiranje usluga po osnovu putničkog zdravstvenog osiguranja.

➤ **Ostali dugoročni plasmani**

U ostalim dugoročnim plasmanima su sredstva garantnog fonda koja su uložena u Biro zelene karte u iznosu od 355.605,48KM. Navedena sredstva se nisu mijenjala tokom godine.

➤ **Odložena poreska sredstva**

Odložena poreska sredstva su formirana kao privremena razlika u iznosu od 36.124,29KM, po osnovu formiranih kursnih razlika na dolarskom depozitu.

11.2 TEKUĆA IMOVINA

Ukupna tekuća imovina Društva je na dan 31.12.2015. godine iznosila 3.528.165,00KM a čine je, prije svega, zalihe, potraživanja, kratkoročni oročeni depoziti, pozajmice, hov, sredstva na transakcionim računima Društva i aktivna vremenska razgraničenja.

Tabela 24 Pregled tekuće imovine

Rbr	Opis	Iznos 2015	%	Iznos 2014	%
1	Zalihe	10.272	0,29	7.639	0,09
2	Potraž.iz premije i ostalo	131.764	3,73	162.459	1,36
3	Potraživ. po osn.prem.reosig.	12.720	0,36	0	0
4	Potraž. iz specifičnih odnosa	83.363	2,36	65.163	0,69
5	Druga potraživanja	13.875	0,39	10.431	0,14
6	Kratkoročni finan.plasmani	1.900.000	53,85	6.660.662	75,24
7	Finansijska sredstva	108.636	3,08	112.807	1,10
8	Gotovina	902.378	25,58	1.610.616	20,42
9	AVR	365.157	10,36	173.034	0,96
	Ukupno:	3.528.165	100	8.802.811	100,00

**Godišnji izvještaj o poslovanju
(01.01.2015.- 31.12.2015. godine)**

➤ **Zalihe**

Zalihe se vrednuju po nabavnoj vrijednosti, a čine ih zalihe obrazaca stroge evidencije i dati avansi. Zalihe i vrijednost obrazaca stroge evidencije koje se odnose na polise utvrđen je u izvještaju popisne Komisije sa stanjem na dan 31.12.2015. godine. Dati avansi se odnose na uplate kao uslov za rad preko Pošte Srpske Doboj u iznosu od 3,90KM, Pošte Srpske Prijedor 39,49KM, a iznos od 577,47KM se odnosi na sredstva koja su pogrešno usmjerena koja su dijelom vraćena i utužena do izrade završnog računa.

Tabela 25 Pregled zaliha

Naziv zaliha	2015	Ispravka	Stanje po isp.
Zaliha obrazaca	10.115,03	0,00	10.115,03
Dati avansi	620,86	463,67	157,19
Ukupno:	10.735,89	463,67	10.272,22

➤ **Potraživanje po osnovu premije**

Potraživanja po osnovu premije su ispravljena u skladu sa "Pravilnikom o procjenjivanju bilansnih i vanbilansnih pozicija", a prema ročnosti u naplati u iznosu od 67.350,38KM. Stepennaplate potraživanja je 98,73%, stavljajući u odnos naplaćenu i fakturisanu premiju.

Pored ispravke potraživanja po Poravilniku izvršeno je i direktno isknjižavanje potraživanja koja su ostala nenaplaćena više od godinu dana i za koja se nije mogla postići naplata u iznosu od 6.403,40KM.

Tabela 26 Pregled potraživanja po osnovu premije

Naziv potraživanja po osnovu premije	Iznos potraživanja	Ispra. potraživanja	Stanje
Potraživanja po osnovu AO	12.221,83	12.221,93	0,00
Potraživanje po osnovu javnog prevoza	71,50	71,50	0,00
Potraživanje po osnovu kolektivne nezgode	6.093,65	1.236,30	4.857,35
Potraživanje po osnovu kaska	106.059,86	26.550,28	79.509,58
Potraživanje po osnovu imovine	74.443,31	27.046,12	47.397,19
Potraživanja po osnovu PZO	29,25	29,25	0,00
Potraživanja po osnovu zelene karte	195,00	195,00	0,00
Ukupno:	199.114,50	67.350,38	131.764,12

**Godišnji izvještaj o poslovanju
(01.01.2015.- 31.12.2015. godine)**

➤ **Potraživanja po osnovu premije reosiguranja**

Potraživanje po osnovu učešća reosigurača u šteti od reosiguravača Bosna Re u iznosu od 13.825,72KM je procjenjivano po "Pravilniku o procjenjivanju bilansnih i vanbilansnih pozicija" u iznosu od 1.106,06KM, tako da stanje na 31.12.2015.godine iznosi 12.719,66KM.

➤ **Potraživanja po osnovu specifičnih poslova**

Potraživanja po osnovu regresa su procjenjivana po "Pravilniku o procjenjivanju bilansnih i vanbilansnih pozicija" i ispravljena su u iznosu od 70.354,29KM.

Regresi koji nisu naplaćeni u roku od godine dana i čija naplata se nije mogla ostvariti u 2015.godini su iskniženi u iznosu od 15.495,50KM.

Tabela 27 Pregled potraživanja po osnovu specifičnih poslova

Naziv potraživanja	Stanje	Ispravka vrijednosti	Otpis	Stanje po ispravci
Potraživanje za regrese AO	168.906,68	70.329,82	15.495,50	83.081,33
Potraživanje za kasko regrese	305,55	24,44		281,11
Ukupno:	169.212,23	70.354,29	15.495,50	83.362,44

➤ **Druga potraživanja**

Navedena potraživanja su procjenjivana po "Pravilniku o procjenjivanju bilansnih i vanbilansnih pozicija" u iznosu od 1.683,52KM.

Potraživanje po osnovu kamate se odnose na pravno lice Brčko gas d.o.o., Brčko, za kamate čiji je rok dospjeća 15.01.2016. godine.

Potraživanja po osnovu zakupa su nastala po osnovu izdavanja nekretnina sljedećim komitentima: Nešković d.o.o. Bijeljina, Autocentar Nešković d.o.o. Bijeljina, DGR B.Luka, Krijcos d.o.o. Bijeljina, BG Elektronik Bijeljina, Pošte srpske Banja Luka, Moja apoteka Banja Luka, Pavlović International Bank ad Bijeljina, Pekoteka Petrović –S Kotor Varoš i Mtel Banja Luka.

Tabela 28 Pregled drugih potraživanja

Naziv komitenta	Stanje	Ispravka vrijednosti	Stanje po ispravci
Potraživanje za kamate	1.291,73	51,67	1.240,06
Potraživanje po osnovu zakupa	12.824,90	698,08	12.126,82
Ostala potraživanja	1.322,14	933,77	388,37
Ptretplaćeni porezi	119,79	0	119,79
Ukupno:	15.558,56	1.683,52	13.875,04

➤ **Kratkoročni finansijski plasmani- povezana pravna lica**

Kratkoročni finansijski plasmani se koriste za pokriće tehničkih rezervi Društva i obezbeđeni su u skladu sa Procedurom o odobravanju zajmova iz sredstava za pokriće tehničkih rezervi.

**Godišnji izvještaj o poslovanju
(01.01.2015.- 31.12.2015. godine)**

Tabela 29 Pregled kratkoročnih finansijskih plasmana prema povezanim pravnim licima

Naziv komitenta	Iznos	Dat.odob.	Dat.povrata	Kamata%	Realiz.kamata
Nešković doo Bijeljina	700.000	22.01.2015	22.01.2016	4,1	26.946
Ukupno:	700.000				26.946

➤ **Kratkoročni finansijski plasmani - depozit**

Depozit iskazani u Tabeli 30 služe za pokriće tehničkih rezervi Društva, a prema "Pravilniku o ulaganju sredstava društava za osiguranje".

Po osnovu navedenog plasmana oprihodovane su kamate u toku godine u iznosu od 53.655,54KM. U odnosu na početno stanje navedeni depozit je zbog ročnosti prerastao u kratkoročni depozit.

Tabela 30 Pregled depozita

Naziv banke	Dat.oroče.	Mj	Valuta	Br.ugov.	Iznos	Kamata %
MF Banka ad B.Luka	15.09.2014	24	15.09.2016	5535	1.200.000	4,20
Ukupno:					1.200.000	

➤ **Finansijska sredstva**

Finansijska sredstva kojima drušvo raspolaže su akcije emitenata koje se vode u Centralnom registru Banja Luka .Izvodom iz Centralnog registra potvrđeno je stanje akcija sa 31.12.2015. godine. Finansijska sredstva Društvo je klasifikovalo kao sredstva namijenjena trgovanju, vrednovana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha prema MRS 39.

Efekat promjene vrijednosti akcija u odnosu na početno stanje je knjižen na teret rashoda u iznosu od 4.171KM.

Tabela 31 Pregled finansijskih sredstava

Oznaka HOV	Emitent	Pros.j.cij.	Broj akcija	Vrije. na dan 31.12.2015.
ŽIPR	Žitopromet Bijeljina	0,7900	78969	62.385,51
RFUM	Rafinerija ulja Modriča	0,2260	152000	34.352,00
HEDR	Hidro.el.na Drini Višegrad	0,2910	2302	669,88
INVP	Invest nova fond Bijeljina	0,0410	11000	451,00
RNAF	Rafinerija nafte Brod	0,0130	110317	1.434,12
PTRL	Petrol (NESTRO)B.Luka	0,8000	11679	9.343,20
Ukupno:				108.635,71

**Godišnji izvještaj o poslovanju
(01.01.2015.- 31.12.2015. godine)**

➤ **Gotovinski ekvivalenti – gotovina**

Sredstava na računu u visini 10% od tehničkih rezervi služe za pokriće istih a prema "Pravilniku o ulaganju sredstava društava za osiguranje".

Tabela 32 Pregled sredstava na transakcionim računima

Naziv banke	Redovan račun	Devizni r.	Ukupno
Nova banka ad Bijeljina	580.959,54	10.924,09	591.883,63
Sberbank ad B.Luka	71.618,25	11.233,72	82.851,97
Razvojna Banka ad B.Luka	1.237,47		1.237,47
Pavlović Int.bank ad Bijeljina	43.588,53	4,56	43.593,09
Hipo banka B.Luka	280,41		280,41
Komercijalna Banka B.Luka	67.540,60		67.540,60
Banka srpske ad B.Luka	0	0	0
Uni credit bank Mostar	4.962,10		4.962,10
Mf Banka ad B.Luka	49.342,24	21.022,81	70.365,05
Uni credit bank ad B.Luka	39.631,46	20,99	39.652,45
Blagajna	11,08		11,08
Ukupno:	859.171,68	43.206,17	902.377,85

➤ **Vremenska razgraničenja**

Vremenska razgraničenja iznose 365.157,88KM a čine ih:

1. Kamate na depozite koje su obračunate za 12/2015, a do kraja perioda nisu prenijete na račun Društva u iznosu od 317.480,81KM;
2. Razgraničeni troškovi reosiguranja po osnovu prenosne premije u iznosu od 47.612,27 i
3. Unapred plaćen račun u iznosu 64,80KM.

11.3 STRUKTURA I OBRAČUN ADEKVATNOSTI KAPITALA I VISINA MARGINE SOLVENTNOSTI

Ukupan kapital Društva iznosi 19.958.658KM sa strukturom koja je prikazana u narednoj tabeli:

Tabela 33   *Struktura kapitala*

Rbr	Opis	31.12.2015	%	31.12.2014	%
1	Osnovni kapital	9.000.000	45,09	8.000.000	43,60
2	Rezerve sigurnosti	900.000	4,51	800.000	4,36
3	Revalorizacione rezerve	2.073.191	10,39	2.125.758	11,59
4	Neraspoređena dobit	7.985.467	40,01	7.420.454	40,45
	Ukupno:	19.958.658	100	18.346.212	100

U odnosu na 2014. godinu najznačajnija promjena je na stavci osnovnog kapitala budući da je došlo do osme emisije akcija, a po osnovu pretvaranja neraspoređene dobiti u osnovni kapital, u iznosu od 1.000.000,00KM, a samim i tim i obaveznih zakonskih rezervi u iznosu od 100.000,00KM. Druge promjene se odnose na revalorizacione rezerve, a koje su manje u odnosu na prethodnu godinu po osnovu otpisa revalorizacionih rezervi. Neraspoređena dobit se odnosi na ostvarenu dobit tekućeg perioda i neraspoređenu dobit iz ranijih godina.

➤ **Rezervisanja za primanja zaposlenih**

Dugoročna rezervisanja po *MRS 19* su beneficije za primanja zaposlenih i utvrđene su u iznosu od 67.191 KM.

➤ **Kratkoročne obaveze**

U kratkoročnim obavezama su i obaveze prema povezanom pravnom licu Nešković doo po osnovu kratkoročnog zajma u iznosu od 700.000KM, odobren 08.12.2015. godine sa rokom vraćanja do 08.12.2016. godine i kamatom 3%.

Od ostalih kratkoročnih obaveza najveći dio je ostao zbog samog presjeka stanja kao i zbog nedospjeća istih do kraja završnog računa.

Najveća stavka u obavezama prema dobavljačima je obaveza prema pravnom licu Heta Sarajevo u iznosu od 280.000KM, a koja čine 66,30% od ukupne obaveze prema dobavljačima.

Po osnovu Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju po završnom računu je stvorena obaveza u iznosu od 29.292,58KM, kao dio preventive za realizaciju projekta unapređenja bezbednosti saobraćaja.

**Godišnji izvještaj o poslovanju
(01.01.2015.- 31.12.2015. godine)**

Tabela 34 Pregled ostalih kratkoročnih obaveza

Rbr	Opis	2015	2014
1	Obaveze po osnovu kon.obrač.reos	152.620,27	161.465,36
2	Obaveze za primljene avanse	2.095,54	1.295,23
3	Obaveze prema dobavljačima	422.350,27	1.207.054,60
4	Obaveze po zr	28.422,24	20.758,95
5	Obaveze za porez na dobit	442.090,64	456.213,00
6	Obaveze za pdv	5.853,55	4.331,39
7	Ostali doprinosi	29.314,47	0
	Ukupno:	1.082.746,98	1.851.118,53

➤ **Pasivna vremenska razgraničenja**

Prenosna premija i rezervacija šteta predstavljaju tehničke rezerve Društva u iznosu od 15.534.052KM. Doprinos za preventvu prestavlja kumulirana sredstava, izdvojena prema Pravilniku o maksimalnim stopama režijskog dodatka u iznosu od 1.327.330,50KM. Namjena i korištenje sredstava je regulisano Pravilnikom o preventivi. U toku godine preventiva je izdvojena u iznosu od 18.729,16KM.

Obračunati prihodi budućeg perioda sadrže: razgraničeni prihodi po osnovu provizije reosiguranja u iznosu od 9.302,12KM i kumulirana sredstva po osnovu kursnih razlika dolarskog depozita u iznosu 361.242,91KM.

Tabela 35 Pregled pasivnih vremenskih razgraničenja

Rbr	Opis	2015	2014	Index
1	Prenosna premija neživotnih osigur.	8.049.946,82	7.230.671,16	111
2	Bruto rezervisane štete	7.484.105,36	6.889.684,42	109
3	Doprinos za preventivu	1.327.330,50	1.308.601,34	101
4	Obračunati prihodi bud.vremena	370.545,03	194.212,67	191
		17.231.927,71	15.623.169,59	110

➤ **Obračun adekvatnosti kapitala i visina margine solventnosti**

U skladu sa Pravilnikom o načinu obračuna kapitala i adekvatnosti kapitala, raspoloživi kaital Društva obračunava se kao zbir bazičnog i dodatnog kapitala umanjen za odbitne stavke. Obračun prema obrascu K-NŽ na dan 31.12.2015. godine dat je u tabeli koja slijedi:

**Godišnji izvještaj o poslovanju
(01.01.2015.- 31.12.2015. godine)**

Tabela 36 Izvještaj o kapitalu i ispunjavanju zahtjeva adekvatnosti kapitala

OPIS	Iznos u KM
BAZIČNI KAPITAL (1)+(2)+(3)+(4)+(5)-(6)-(7)-(8)	10.120.888,57
Uplaćeni akcionarski kapital, osim kumulativnih povlašćenih akcija	9.000.000,00
Rezerve kapitala povezane sa uplaćenim akcijama, osim sa kumulativnim povlašćenim akcijama	
Statutarne rezerve	
Zakonske rezerve	900.000,00
Prenesena neto dobit iz ranijih godina nakon odbitka dividende	230.579,57
Otkupljene vlastite akcije, osim kumulativnih povlašćenih akcija	
Nematerijalna ulaganja	9.691
Preneseni gubitak iz ranijih i tekuće godine	
DODATNI KAPITAL (9)+(10)+(11)-(12)	0,00
Uplaćeni akcionarski kapital po osnovu kumulativnih povlašćenih akcija	
Rezerve kapitala povezane sa kumulativnim povlašćenim akcijama	
Podređeni dužnički instrumenti	0,00
Podređeni dužnički instrumenti sa rokom dospijea	
Podređeni dužnički instrumenti bez roka dospijea	
Otkupljene vlastite kumulativne povlašćene akcije	
ODBITNE STAVKE (13)+(14)+(15)	1.055.605,48
Kvalifikovani udio u drugim finansijskim institucijama	
Podređeni dužnički instrumenti i druga ulaganja u druge finansijske institucije	
Nelikvidna sredstva	1.055.605,48
RASPOLOŽIVI KAPITAL (I)+(II)-(III)	9.065.283,09
ZAHTJEVI ADEKVATNOSTI KAPITALA	
Margina solventnosti	2.716.022,91
Garantni fond prema margini solventnosti/ 1/3 od (16)	905.340,97
Garantni fond prema članu 53. stav 1. Zakona	5.000.000,00
GARANTNI FOND/(17) ili (18), u zavisnosti šta je veće/	5.000.000,00
VIŠE / MANJE RASPOLOŽIVOG KAPITALA /iznos pod IV se poredi sa (16) ili (18), u zavisnosti šta je veće/	4.065.283,09
VIŠE / MANJE BAZIČNOG KAPITALA /iznos pod I se poredi sa (19)/	5.120.888,57

Margina solventnosti na 31.12.2015. godine prema obrascu MS-NŽ iznosi 2.716.022,91KM. Utvrđivana margina solventnosti po premiji je iznosila 2.699.208,53, a po štetama 879.134,20. Obzirom da je margina solventnosti sa 30.09.2015. godine utvrđena u većem iznosu to se za marginu solventnosti na dan 31.12.2015. godine uzima 2.716.022,91KM. Prema navedenom obračunu može se konstatovati da je margina solventnosti u iznosu od 2.716.022,91KM manja od iznosa propisanog odredbama člana 49. i 53. Zakona o društvima za osiguranje ("Službeni glasnik Republike Srpske", br: 17/05, 01/06 i 64/06).

U cilju stalnog utvrđivanja i održavanja visine i strukture kapitala Društvo je donijelo "Program za upravljanje kapitalom sa politikama vezanim za kvalitet i kvantitet".

11.4 PREGLED KREDITNIH ZADUŽENJA DRUŠTVA PO ROČNOSTI

Društvo je imalo zaduženje po osnovu uzetog kratkoročnog zajam od povezanog pravnog lica Nešković d.o.o. Bijeljina u iznosu od 700.000KM, odobrenog 08.12.2015. godine sa rokom vraćanja 08.12.2016. godine uz kamatu od 3%.

12 POKAZATELJI LIKVIDNOSTI, RACIO TROŠKOVA, RACIO ŠTETA, KOMBINOVANI RACIO I OSTALI POKAZATELJI EFIKASNOSTI POSLOVANJA

➤ Pokazatelji likvidnosti (bez obaveza koje nisu dospjele)

Društvo je u 2015. godini konstantno imalo koeficijent likvidnosti iznad jedan. Društvo je obavezno da u cilju praćenja i kontrole likvidnosti redovno planira očekivane i poznate (izvjesne), te moguće (neizvjesne) prilive i odlive novčanih sredstava što je posebno regulisano Pravilnikom o načinu utvrđivanja i praćenja likvidnosti društava za osiguranje. Navedeni izvori finansiranja osiguravaju da koeficijent likvidnosti Društva ne bude ugrožen.

U toku godine došlo je do promjena načina obračuna koeficijenta likvidnosti, tako da se od maja 2015. godine isti obračunava u skladu sa novim "Pravilnikom o načinu utvrđivanja i praćenja likvidnosti društava za osiguranje". U periodu od maja do decembra 2015. godine kretao se u opsegu od 2,60 do 7,06, a kako je prikazano u narednoj tabeli.

Tabela 37 Koeficijent likvidnosti po mjesecima

Rbr	Mjesec	Koeficijent
1	Januar	24,79
2	Februar	36,61
3	Mart	39,05
4	April	27,78
5	Maj	7,06
6	Juni	6,84
7	Juli	5,29
8	Avgust	4,94
9	Septembar	4,56
10	Oktobar	5,76
11	Novembar	2,60
12	Decembar	4,66

**Godišnji izvještaj o poslovanju
(01.01.2015.- 31.12.2015. godine)**

Koeficijent tekuće lik.	<u>obrotna srestva</u>	<u>3.528.165</u>	1,98
	Kratkoročne obav.	1.782.747	

➤ **Pokazatelji poslovanja**

Racio troškova	<u>TSO</u>	<u>2.856.760</u>	0,20
	Mjerodavna b. pr.	14.625.841	
Racio šteta	<u>Mjerodavne š.</u>	<u>4.144.612</u>	0,28
	Mjerodavna b.p	14.625.841	
Kombinovani racio	<u>TSO+Mjerod.štete</u>	<u>7.001.372</u>	0,48
	Mjerodavna b. p.	14.625.841	

Koeficijenti finansijske stabilnosti

Koeficijent fin. sigurn.	<u>kapital</u>	<u>19.958.658</u>	0,56
	stal.imov.	35.548.482	
Stepen zaduženosti	<u>obaveze</u>	<u>1.782.747</u>	0,22
	dobit+amort.	8.056.925	
Stepen samofinansiranja	<u>kapital</u>	<u>19.958.658</u>	0,51
	ukupna im.	39.076.876	
Koef.fin.stabilnosti	<u>kapital+dug.rezer.</u>	<u>20.025.849</u>	0,56
	stal.sres+zalihe	35.558.754	
Učešće stalnih u ukup. sredstvima	<u>stalna srestva</u>	<u>35.548.482</u>	0,91
	poslovna sredstva	39.076.647	

Koeficijenti poslovne uspješnosti

Dobit nakon oporezivanja prema posl.sreds.	<u>7.702.320</u>	0,20
	39.076.647	
Dobit nakon oporezivanja	<u>7.702.320</u>	0,39

**Godišnji izvještaj o poslovanju
(01.01.2015.- 31.12.2015. godine)**

prema kapitalu	19.958.658	
Učešće dobiti u ukupnom prihodu	<u>7.702.320</u>	0,47
	16.413.366	

13 TEHNIČKE REZERVE

➤ **Struktura tehničkih rezervi**

Bruto tehničke rezerve Društva na dan 31.12.2015. godine iznose 15.534.052,18KM.

U tabelama koje slijede su prikazani podaci o bruto i neto iznosu tehničkih rezervi, kao i podaci o iznosu tehničkih rezervi po vrstama osiguranja.

Tabela 38 Bruto i neto tehničke rezerve

	Bruto tehničke rezerve	Učešće reosiguravača	Neto tehničke rezerve
Prenosna premija	8.049.946,82	47.612,27	8.002.334,55
Rezervisane štete	7.484.105,36	270.337,95	7.213.767,41
UKUPNO	15.534.052,18	317.950,22	15.216.101,96

Tabela 39 Pregled tehničkih rezervi po vrsti osiguranja

Šifra vrste osiguranja	Vrsta osiguranja	Bruto prenosna premija	Bruto rezerve za štete			Ukupno 31.12.2014 (2+3)
			Ukupno (4+5)	Prijavljene a nerješene	Nastale a neprijavljene	
	1	2	3	4	5	6
01	Osiguranje nezgode	124.802,21	40.605,61	9.541,95	31.063,66	165.407,82
02	Zdravstveno osiguranje	7.064,87	1.898,16	804,00	1.094,16	8.963,03
03	Osig.voz.na kopnu osim.š.v.	286.888,59	405.084,68	116.744,24	288.340,45	691.973,27
07	Osiguranje robe u transportu	19.543,01	6.879,34	3.540,62	3.338,72	26.422,35
08	Osig.imovine od požara	109.053,66	1.331,57	0	1.331,57	110.385,23
09	Osiguranje od ostalih šteta	15.789,64	21.278,74	20.100,00	1.178,74	37.068,38
10	Osig.od odovor.za motorna vozila	7.485.372,87	7.007.027,26	4.225.964,39	2.781.062,88	14.492.400,13
13	Osig.od opšte građ.odgovornosti	1.431,97	0			1.431,97
	Ukupno:	8.049.946,82	7.484.105,36	4.376.695,19	3.107.410,17	15.534.052,18

➤ **Ulaganje sredstva za pokriće tehničkih rezervi**

Investiranje je veoma kompleksan proces koji obuhvata veliki broj aktivnosti i veliki broj učesnika. Značaj i složenost procesa investiranja nužno nameće potrebu da se istim upravlja na način da se obezbjedi njegova najbolja realizacija. Cilj upravljanja ovim procesom je da se vrijednost investicionih projekata maksimira, a pri tom primjenjujući osnovne principe ulaganja i investiciona načela.

Najvažnija i najveća sredstva za investiranje u Društvu proističu iz utvrđenih tehničkih rezervi, te u sklopu politike investiranja tih sredstava osnovni cilj je obezbjediti adekvatnost ulaganja, u smislu da se obezbjedi sigurnost plasmana, likvidnost, a da istovremeno izabrane vrste ulaganja donesu i zadovoljavajući prinos. Pri tome mora se imati i na umu da su dozvoljeni oblici ulaganja sredstava tehničkih rezervi, kako u kvantitativnom, tako i u kvalitativnom smislu, decidno regulisani Pravilnikom o ulaganju sredstava društava za osiguranje ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 61/15).

Proces investiranja sredstava tehničkih rezervi Društva mora se, međutim, posmatrati i u širem kontekstu od pomenutog Pravilnika jer su eksterni faktori tako jakog uticaja da se na putu ka zadatom cilju mogu pojaviti kao ograničavajući. Među one koji su u poslovnoj 2015. godini bili najjačeg uticaja mogu se svrstati kretanja na finansijskim tržištima i u bankarskom sektoru. Poznato je da su berzanski indeksi na tržištu BiH veći duži niz godina u padu, kao i cijene većine HOV, kao i to da je proces pokretanja postupka likvidacije u samo jednoj banci unio dio krize i u čitav bankarski sektor. Naravno, na takva kretanja, a u situaciji kada se treba opredijeliti za alternativne oblike ulaganja nije uopšte jednostavno rukovoditi procesom investiranja.

Imajući u vidu sve navedeno struktura ulaganja sredstava tehničkih rezervi i u poslovnoj 2015. godini bila je vrlo slična kao i u prethodnim poslovnim godinama, odnosno najviše se ulagalo u depozite kod banaka i investicione nekretnine. Treba naglasiti da je takvom strukturom ulaganja Društvo do sada na kvalitetan način sačuvalo uložena sredstva i ostvarilo određeni prinos.

U narednoj tabeli prikazana je struktura ulaganja sredstava tehničkih rezervi na dan 31.12.2015. godine, a prema obrascu US1:

**Godišnji izvještaj o poslovanju
(01.01.2015.- 31.12.2015. godine)**

Tabela 40 Pregled ulaganja sredstava tehničkih rezervi

Rbr	Oblik ulaganja	Ukupno	
		2	%
0	1		
7.1	Akcije kojima se trguje na službenom berzanskom tržištu u RS i BiH max.30%(isti emitent do 10%)	97.407,39	0,63
7.2	Akcije kojima se trguje na slobodnom berzanskom tržištu u RS i BIH max.10%(isti emitent do 50%)	10.777,32	0,07
9	Zajmovi osigurani založnim pravom na nekretninama mak. do 20(po jednom korisniku 10%)	1.700.000,00	10,94
11	Nekretnine i druga prava na nekretninama do 30% ali u jednu nekretninu ili više koje su povezane i čine 1 cjelinu do 15%	5.538.885,27	35,66
12	Oročeni depoziti kod banaka u RS,odnosnoBiH,maks.50% a u jednu banku do 20%	7.436.137,50	47,87
13	Udjele i akcije investicionih fondova sa javnom ponudom ,koji imaju sjedište u RS,odnosno BiH ,max.30%(u jedan.in.fond do 5%)	451,00	0,00
14	Sredstva na računima društva za osiguranje do 10%	750.393,70	4,83
	Ukupno:	15.534.052,18	100,00
Tehničke rezerve društva na dan 31.12.2014.g.		15.534.052,18	

➤ **Ostvareni prinosi na ulaganja**

Akcije emitenata kojima Društvo raspolaže sa 31.12.2015. godine svođenjem na fer vrijednost u toku godine imale su negativan trend kretanja.

Kratkoročni finansijski plasmani odobreni u skladu sa internom procedurom za odobravanje zajmova, a koji su aktivni sa 31.12.2015. godine i koji služe za pokriće sredstava tehničkih rezervi, donijeli su prihod od kamata u ukupnom iznosu 26.946KM. Ostvarene ukupne kamate na nivou godine po osnovu plasmana su znatno veće i iznose 177.409,46KM.

Po osnovu investicionih nekretnina koje Društvo izdaje u zakup ostvaren je prihod od 165.060KM. Prihod od zakupa po svim osnovama je ostvaren u iznosu od 385.268,97KM.

Oročeni depoziti u poslovnim bankama Društvu su donijeli prihod od kamata u iznosu od 118.382,46KM, uz raspon stope kamata od 2-4%. Ukupno oprihodovane kamate na nivou godine po osnovu oročavanja depozita iznose 386.559,19KM.

14 IZVJEŠTAJ O ODNOSIMA SA POVEZANIM PRIVREDNIM DRUŠTVIMA I PREGLED PRAVNIH I FINANSIJSKIH TRANSAKCIJA

Evidencija pravnih lica povezanih sa Društvom:

Rbr	Naziv pravnog lica	Adresa, mjesto prebivališta	Osnov povezanosti (%)	Lice ovlašteno za zstupanje
1	"Nešković" doo Bijeljina	Sremska 3 Bijeljina, 76300	98,44 učešće u kapitalu osiguranja	Mladenka Blagojević
2	"Autocentar Nešković" Doo Bijeljina	Sremska 3 Bijeljina, 76300	99,17 učešće osiguranja u kapitalu doo	Milan Trišić

R.br	Povezano lice (naziv /ime)	Osnov povezanosti	Transakcije kroz bilans stanja				Transakcije kroz bilans uspjeha	
			Početno stanje	Promet duguje	Promet potražuje	Saldo	Ukupni prihodi	Ukupni rashodi
1	2	3	4	5	6	7=4+5-6	8	9
	UKUPNO		2776443,31	11153036,62	13963896,28	-34416,35	448706,55	250107,10
1	Nešković doo Bijeljina	Potraž po osnovu prem. AO		78.524,87	78.524,87		78.524,87	
		Potraž.po osnovu prem.ko		3.836,30	3.836,30		3.836,30	
		Pot.po osno.prem.imovine		41.899,80	41.899,80		41.899,80	
		Potraživanja po osnovu zk		555,00	555,00		555,00	
		Potraživ.po osnovu zakupa		178.033,20	178.033,20		152.165,12	
		Kratkoro.finansijski plasmani	2800000,00	3.750.000,00	5.850.000,00	700.000,00		
		Potraživa. po osnovu kamata		136.552,13	136.552,13		136.552,13	
		Obaveze po osnovu troškova goriva	-14.188,83	90.346,17	101.196,01	-25.038,67		101.196,01
		Obaveze za troškove.grijanja		100.717,48	100.717,48			100.717,48
		Obaveze za troškove održavanja		675,95	675,95			675,95
		Obaveze za troškove reprezentacije		7.350,76	7.350,76			7.350,76
		Obaveze po osn.troš. osiguranja vozila		964,98	964,98			964,98
		Obaveze za troškove zakupa	-1.375,00	17.447,00	24.108,00	-8.036		24.108,00
		Obaveze po osnovu kamate			1.341,68	-1.341,68		1.341,68
		Obaveze po osnovu dividendi		5.995.481,06	5.995.481,06			
		Krat.fin.obaveze pov.prav.lica			700.000	700.000		

**Godišnji izvještaj o poslovanju
(01.01.2015.- 31.12.2015. godine)**

		Dati avansi		600.000,00	600.000,00		
2	Autoce- ntar Nešković doo Bijeljina	Potraživanja po osnovu premije ao		6.114,03	6.114,03		6.114,03
		Potraživanja po osnovu.kolektivnog .osig.		184,30	184,30		184,30
		Potraživanje po osnovu zakupa		33.696,00	33.696,00		28.800,00
		Potraživanja po osnovu zele karte		75,00	75,00		75,00
		Obaveze po osnovu održava.auta	-7.992,86	21.745,10	13.752,24		13.752,24
3		Dragan Nešković	Obaveze po osnovu dividende.		88.837,49	88.837,49	

**15 IZVJEŠTAJ O ODNOSIMA SA LICIMA KOJA POSJEDUJU
KVALIFIKOVANI UDIO U DRUŠTVU, DIREKTOROM, ČLANOVIMA
UPRAVNOG I IZVRŠNOG ODBORA I INTERNOG REVIZORA**

Rbr	Fizičko lice	Adresa,mjesto prebivališta	Opis	Ukupan iznos tran.(posle.napl.)	Otpis potraživanja	Stanje 31.12.2015.g.
1	Dragan Nešković	Žrtava fašističkog terora 5 Bijeljina,76300	Vlasnik 1,56%	0	0	0
2	Milenko Mišanović	Petrogradska 57 Bijeljina,76300	Direktor	0	0	0
3	Vuković Risto	Amajlije Bijeljina,76300	Predsjednik uprav.odbora	0	0	0
4	Milan Trišić	V.Obarska Bijeljina,76300	Član uprav.odbora	0	0	0
5	Mladenka Blagojević	Petrogradska 35 Bijeljina,76300	Član uprav. odbora	0	0	0
6	Sandra Jovanović	Dušana Baranjina 1a/12 Bijeljina,76300	Izvršni direktor za osiguranje	0	0	0
7	Ornela Sekulić	Ive Andrića 46 d/15 Bijeljina,76300	Izvršni dir.za opšte, pravne i fin.posl.	0	0	0
8	Ilija Sekulić	V.Obarska Bijeljina,76300	Interni revizor	0	0	0

16 STRUKTURA I IZNOS DONACIJA

Društvo je iz slobodnih sredstava po odluci organa upravljanja odobrilo sledeće donacije:

Redni broj	Naziv korisnika	Namjena	Datum transakcije	Iznos
1	Džudo klub PANTER Bijeljina	Za rad kluba	26.03.2015	300,00
2	Dragan Gaćeša Banja Luka	Za štampanje knjige	16.07.2010	555,56
3	Brestovčina, Boračka org. Gradiška	Za izgradnju spomenika borcima	08.07.2015	200,00
4	Sportsko društvo DOM ZDRAVLJA, Ugljevik	Za rad društva	31.08.2015	100,00
	UKUPNO			1.155,56

17 ZNAČAJNI POSLOVNI DOGAĐAJI

Od dana završetka poslovne godine pa do dana predaje finansijskih izvještaja nije bilo značajnih događaja koji bi uticali na budući položaj i finansijsko stanje Društva u smislu *MRS 10*.

18 PROCJENA OČEKIVANOG BUDUĆEG RAZVOJA

Društvo je u posmatranoj 2015. godini ostvarilo pozitivan finansijski rezultat i zadržalo svoju dosadašnju poziciju na tržištu osiguranja. U skladu sa godišnjim, kao i dugoročnim finansijskim planom poslovanja, utvrđenim od strane nadležnog organa, očekuje se dalji rast premije osiguranja, prije svega, u dijelu neobaveznih osiguranja te blagi rast i zadržavanje dosadašnjih pozicija u pogledu obaveznih osiguranja, a gdje Društvo već ima značajne rezultate.

U cilju daljeg razvoja Društva planira se ulaganje u nove proizvode – usluge, a u vidu donošenja novih uslova i tarifa, kao i usklađivanje već postojećih sa zahjevima tržišta i klijenata, kako postojećih tako i potencijalnih.

Dalji razvoj i ulaganja očekuju se i u stručnom i kadrovskom osposobljavanju zaposlenih, organizacionoj strukturi i poslovnoj mreži Društva.

19 AKTIVNOSTI U VEZI SA ISTRAŽIVANJEM I RAZVOJEM

Društvo u posmatranom periodu nije imalo značajnih aktivnosti u vezi sa istraživanjem i razvojem u smislu *MRS 38*, osim dijela ulaganja koja se odnose na nadogradnju softvera za poslovanje Društva.

20 OTKUP AKCIJA

Društvo se u poslovnoj 2015. godini nije bavilo otkupom akcija.

21 POSLOVNI SEGMENTI

Društvo nema poslovnih segmenata u smislu *MRS 14*.

22 FINANSIJSKI INSTRUMENTI I NJIHOV UTICAJ NA FINANSIJSKI POLOŽAJ DRUŠTVA

Finansijski instrumenti predstavljaju predmet trgovanja na finansijskom tržištu. Najznačajniji i najrazvijeniji oblik finansijskih instrumenata su hartije od vrijednosti.

Hartije od vrijednosti koje se nalaze na finansijskom tržištu, a sa kojima Društvo raspolaže, su akcije emitenata prema tabeli 42.

Akcije emitenata kojima Društvo raspolaže su namjenjene trgovanju i sve promjene vrijednosti se efektuju preko bilansa uspjeha u skladu sa *MRS 39*. U 2015. godini akcije su imale smanjenje vrijednosti u odnosu na početno stanje u iznosu od 4.171,47KM.

Vrijednost navedenih akcija je na datum njihove transakcije iznosila 871.626,22 KM, što je svakako tokom godina imalo negativan uticaj na finansijsko stanje Društva, obzirom da se efekat promjena odražavao preko bilansa uspjeha.

Tabela 41 Pregled finansijskih instrumenata

Oznaka	Emitent	Prosje.cij.	Broj akcija	Vrije. na dan 31.12.2015.
ŽIPR	Žitopromet ad Bijeljina	0,790	78969	62.385,51
RFUM	Rafinerija ulja Modriča	0,226	152000	34.352,00
HEDR	Hidro.el.na Drini Višegrad	0,2910	2302	669,88
INVP	Invest nova fond Bijeljina	0,041	11000	451,00
RNAF	Rafinerija nafte Brod	0,013	110317	1.434,12
PTRL	Petrol (Nestro)B.Luka	0,800	11679	9.343,20
Ukupno:				108.635,71

23 CILJEVI I POLITIKE DRUŠTVA U VEZI SA UPRAVLJANJEM RIZICIMA, ZAJEDNO SA POLITIKAMA ZAŠTITE OD RIZIKA

Kontinuirano kroz proces poslovanja Društva obezbjeđuje se stalno praćenje i identifikovanje svih rizika i njihovo mjerenje kako bi se preventivno i pravovremeno izloženost Društva prema istim svela na najniži nivo kojim se ne ugrožava poslovanje i imovina Društva.

Premda se poslovanje Društva odvija u nedovoljno razvijenom ekonomskom i socijalnom ambijentu Uprava Društva je uspjela da u poslovnoj 2015. godini ostvari neto dobit od 7.702.320,41KM, a da pri tome niti jednog momenta nije bila ugrožena imovina, likvidnost, interesi osiguranika, prava oštećenih lica i uvijek su blagovremeno i uredno ispunjavane sve zakonske obaveze i obaveze koje proističu iz internih akata. Cilj Uprave je i u narednoj poslovnoj godini ostvariti dobar finansijski rezultat, a pri tome adekvatnom politikom upravljanja rizicima zaštititi imovinu, očuvati likvidnost, zaštititi interese osiguranika, ne ugroziti prava oštećenih lica.

U tom smislu Uprava je usvajanjem niza internih akata i strogim pridržavanjem obaveza koje proističu iz istih nastojala obezbijediti zaštitu od brojnih rizika kojima je Društvo izloženo u svom poslovanju, a kao najvažniji mogu se izdvojiti:

- Procedura odobravanja zajmova iz sredstava za pokriće tehničkih rezervi
- Pravilnik o procjeni vrijednosti nekretnina za pokriće tehničkih rezervi
- Program za upravljanje kapitalom sa politikama vezanim za kvalitet i kvantitet
- Strategija za upravljanje rizicima ulaganja
- Politika za upravljanje rizicima ulaganja
- Politika o ulaganju sredstava za pokriće tehničkih rezervi i minimalnog garantnog fonda
- Pravilnik o uslovima i načinu saosiguranja i reosiguranja

24 IZLOŽENOST RIZICIMA

Djelatnost osiguranja je povezana sa velikim brojem različitih vrsta rizika koji su stalno prisutni i koji se mogu realizovati sa različitim intezitetom. Kod društava za osiguranje postoji rizik koji društvo preuzme po osnovu ugovora o osiguranju od svojih klijenata i rizik koji proističe samim poslovanjem društva.

U svom poslovanju društvo je izloženo mnogim rizicima kao što su: rizik osiguranja, tržišni rizik, rizik deponovanja i ulaganja, cjenovni riziku, rizik neusklađenosti imovine sa obavezama, pravni rizik i sl.

Društvo vodi politiku upravljanja rizikom promjena cijena HOV ili tržišnim rizikom na način koji treba da obezbijedi da se formira kontrolisani nivo izloženosti riziku promjene faktora tržišnog rizika, a radi ostvarivanja dobiti iz očekivane promjene tih faktora i radi predupređivanja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva usled nepovoljnog kretanja na tržištu.

**Godišnji izvještaj o poslovanju
(01.01.2015.- 31.12.2015. godine)**

Ulaganje u HOV čija se cijena izražava u različitim valutama sa sobom nosi i potencijalni rizik da taj dio ulaganja bude izložen riziku promjene kursa pojedine valute u odnosu na konvertibilnu marku, odnosno obračunsku valutu kojom se izražava vrijednost ulaganja. Iako Društvo za sada nije imalo ovakvu vrstu ulaganja u HOV, to ne umanjuje značaj da se i ova vrsta rizika blagovremeno identifikuje, jer samo tako se može svesti na prihvatljivu mjeru kada se ostvare uslovi za ovu vrstu ulaganja.

U procesu ulaganja ne smije se zanemariti ni politički i ekonomski rizik iz razloga što imaju jak povratni uticaj na kretanja finansijskih tržišta, pa je u skladu s tim i vrijednost ulaganja podložna političkim, društvenim i ekonomskim kretanjima, kako u zemljama u kojima su ta sredstva uložena, tako i širem okružju. Na navedene rizike, u principu, Društvo ne može uticati i baš zato sredstvima tehničkih rezervi mora upravljati na takav način da ih što manje izloži ovoj vrsti rizika.

Kreditni rizik vezuje se za vjerovatnoću da emitent dužničkih HOV u koje je Društvo uložilo ili namjerava uložiti sredstva tehničkih rezervi nije ili neće biti u mogućnosti da u cjelosti izmiri svoje obaveze u roku dospjeća, što povratno ima uticaja na tokove likvidnosti i na vrijednost imovine Društva.

Rizik likvidnosti podrazumijeva rizik kada društvo za osiguranje nije u stanju da unovči svoje investicije kako bi izmirilo dospelje finansijske obaveze. Osnovni cilj upravljanja rizikom likvidnosti je obezbjeđenje sigurnog poslovanja Društva u svrhu održanja izloženosti riziku likvidnosti unutar definisanih granica.

Rizik po osnovu osiguranja naročito obuhvata: rizik od neadekvatne procjene rizika preuzetog u osiguranje, rizik oko neadekvatnog nivoa samopridržaja, rizik od neodgovarajućeg utvrđivanja uslova osiguranja, rizik oko neadekvatnog obezbeđenja tehničkih rezervi društva i sl.

Tržišni rizik kojem je Društvo izloženo proističe iz nepovoljnih promjena na tržištu osiguranja i finansijskom tržištu. Ova grupa rizika obuhvata: rizik konkurencije, rizik promjene kamtnih stopa, rizik promjene cijena hartija od vrijednosti, rizik promjena cijena nepokretnosti, devizni rizik, rizik neadekvatnog prilagođavanja zahtjevima osiguranika i sl.

➤ **Finansijska sredstva**

U aktivi Društva se vode finansijska sredstva odnosno akcije koje su od perioda njihove nabavke imale uticaj na finansijski rezultat Društva. Zbog nepovoljnih kretanja u samoj privredi i nepovoljnih kretanja na tržištu kapitala, smanjena je njihova vrijednost, što se efektovalo preko bilansa uspjeha Društva. Nabavna vrijednost akcija je u vrijeme njihove nabavke bila 871.626,22KM, a na dan 31.12.2015. godine vrijednost navedenih akcija iznosi 108.635,71KM. Iz navedenih razloga Društvo vrlo oprezno ulaže u HOV, prije svega vodeći računa o postojećem stanju na tržištu kapitala, nastojeći da rizik od ulaganja svede na najmanju mjeru. U 2015. godini je po osnovu pada vrijednosti HOV knjižen negativan efekat u iznosu od 4.171,47KM. Rizik promjene kamatnih stopa naročito se manifestuje kod deponovanja i ulaganja sredstava i pozajmljenih sredstava.

**Godišnji izvještaj o poslovanju
(01.01.2015.- 31.12.2015. godine)**

➤ **Oročeni depoziti**

Društvo je iz slobodnih novčanih sredstava oročavalo depozite u različitim poslovnim bankama. Prilikom oročavanja, a u cilju smanjenja rizika od ulaganja sredstava, vodilo se računa o tržišnosti deponovanih sredstava, odnosno očuvanju njihove realne vrijednosti, a manje o iznosu obračunatih kamata. Navedeni depoziti su vezani za klauzulu bezuslovnog razoročavanja i stavljanja na raspolaganje Društvu, kao i za iskazivanje protuvrijednosti depozita u EUR-u. U toku godine 2015. godine, iako su depoziti bili izloženi kamatnom riziku (USD), riziku likvidnosti dužnika, ostvarene su kamate u iznosu od 386.559,19KM, koje su uticale pozitivno na finasijski rezultat, a time i na novčani tok Društva.

Tabela 42 Pregled oročenih depozita

Naziv banke	Datum oročavanja	Broj mjeseci	Datum dospijeca	Broj ugovora	Iznos	Kamatna stopa %
Nova banka ad B.Luka	18.03.2014	36	18.03.2017	1000734159	801.890,30	4,2
Nova banka ad B.Luka	30.05.2014	36	30.05.2017	1000778661-1	1.760.247,00	4,2
Nova banka ad B.Luka	18.03.2014	36	18.03.2017	1000734230	841.006,90	4,2
Nova banka ad B.Luka	02.04.2014	36	02.04.2017	1000744308	1.017.031,60	4,2
Nova banka ad B.Luka	05.05.2014	36	05.05.2017	1000762292	1.698.899,71	2
MF Banka ad B.Luka	15.09.2014	24	15.09.2016	5535/14	1.200.000,00	4,2
Sberbank ad B.Luka	09.10.2015	24	09.10.2017	56715155900230930	1.564.664,00	3,0
MF banka ad B.Luka	03.09.2015	24	03.09.2017	3702/15	1.564.664,00	4,20
UKUPNO					10.448.403,51	

➤ **Dati zajmovi**

U cilju zaštite naplate zajmova i očuvanja njihove realne vrijednosti ugovoren je rok vraćanja zajma, mjesečni obračun kamate, uknjižba založnog prava na nepokretnosti, blanko potpisane mjenice, ovjereni i potpisani nalozi i polisa osiguranja založne nepokretnosti od rizika požara i nekih drugih opasnosti za vrijeme trajanja zajma sa klauzulom o vinkulaciji na zajmodavca. Na plasirana sredstva zajmova koja Društvu služe za pokriće tehničkih rezervi u toku godine ostvaren je prihod od kamata u iznosu od 92.722,79KM.

Tabela 43 Pregled odobrenih zajmova

Naziv komitenta	Iznos zajma	Datum odobravanja	Datum povrata	Kamata u %
Nešković d.o.o.	700.000	22.01.2015	22.01.2016	4,10
Brčko – gas d.o.o.	1.000.000	15.12.2015	15.12.2018	3,10
UKUPNO	1.700.000			

**Godišnji izvještaj o poslovanju
(01.01.2015.- 31.12.2015. godine)**

➤ **Starosna struktura potraživanja (procjena aktive)**

U cilju realnijeg iskazivanja bilansnih pozicija, Društvo je vršilo procjenjivanje svih potraživanja, a u skladu sa "Pravilnikom o načinu procjenjivanja bilansnih i vanbilansnih pozicija". Kao jedan od važnijih faktora prilikom procjenjivanja potraživanja je docnja u izmirenju obaveza prema Društvu.

U cilju ostvarivanja većeg finansijskog rezultata, izjednačavanja uslova prodaje usluga osiguranja na tržištu, Društvo je omogućilo svojim komitentima da po ugovoru o načinu plaćanja izmire svoje obaveze za premiju nezgode, kaska i imovine na rate. Po ovom osnovu Društvo je bilo izloženo kreditnom riziku odnosno riziku likvidnosti dužnika pa je po tom osnovu izvršilo isknjižavanje potraživanja u iznosu 21.898,80KM. Pored navedenog po "Pravilniku o načinu procjenjivanju bilansnih i vanbilansnih pozicija", knjiženi su rashodi po osnovu otpisa potraživanja u iznosu od 32.959,77KM.

Tabela 44 Starosna struktura avansa i potraživanja na dan 31.12.2015. godine

RB	Опис позиције	Ко-нто	Недо-спјело	I катего-рија доспјело до 90 дана	II катего-рија доспјело од 91 до 180 дана	III катего-рија доспјело од 181 до 270 дана	IV катего-рија доспјело преко 271 дан	Укупно доспјела потражи-вања	Укупно потражи-вања	Испра-вка вриједно-сти потражи-вања	Стање потражи-вања нето (из биланса)
1	2	3	4	5	6	7	8	9=(5+6+7+8)	10=(4+9)	11	12=(10-11)
1	I - ДАТИ АВАНСИ	150 до 159		170,86			450,00	620,86	620,86	463,67	157,19
2	Потраживања по основу премије животних осигурања	200, дио 209						0,00	0,00		0,00
3	Потраживања по основу премије неживотних осигурања	201, дио 209	100.120,37	27.734,92	14.296,77	6.217,62	50.549,82	98.799,13	198.919,50	67.155,38	131.764,12
4	Потраживања по основу премије саосигурања, реосигурања и ретроцесија у земљи	202, 203, дио 209						0,00	0,00		0,00
5	Потраживања по основу премије осигурања саосигурања, реосигурања и ретроцесија из иностранства	204, дио 209						0,00	0,00		0,00
6	Потраживања по основу учешћа у накнади штета у земљи	205, дио 209		13.825,72				13.825,72	13.825,72	1.106,06	12.719,66
7	Потраживања по основу учешћа у накнади штета у	206, дио 209						0,00	0,00		0,00

**Godišnji izvještaj o poslovanju
(01.01.2015.- 31.12.2015. godine)**

	иностранству										
8	Остали купци и остала потраживања	207, дио 209									
9	Потраживања по основу депозитне премије	208 дио 209						0,00	0,00		0,00
10	1.Укупно потраживања по основу премије, учешћа у накнади штета и остали купци (од 2 до 9)		100.120,37	41.560,64	14.296,77	6.217,62	50.549,82	112.624,85	212.745,22	68.261,44	144.483,78
11	2. Потраживања из специфичних послова	210 до 219	46.748,86	24.187,05	26.267,20	1.884,50	54.629,09	106.967,84	153.716,70	70.354,26	83.362,44
12	3.Друга потраживања	220 до 229	9.489,63	5.049,14			1.095,00	6.144,14	15.633,77	1.878,52	13.755,25
13	II - УКУПНО ПОТРАЖИВАЊА (1+2+3)		156.358,86	70.796,83	40.563,97	8.102,12	106.273,91	225.736,83	382.095,89	140.494,22	241.601,47

Likvidnost

Društvo svakodnevno prati likvidnost, a u skladu sa "Pravilnikom o načinu utvrđivanja i praćenja likvidnosti društva za osiguranje". Izvori sredstava koji se koriste prilikom izračuna koeficijenta likvidnosti doprinose da koeficijent bude uvijek iznad 1. Pošto je Društvo svakodnevno izloženo cjenovnom, kreditnom, valutnom, deviznom i ostalim rizicima vrši se se mjesečno planiranje potreba za likvidnošću.

Tokom godine, a kako je to već prikazano u Tabeli 38, koeficijent likvidnosti Društva se, a u skladu sa novim načinom obračuna po "Pravilniku o načinu utvrđivanja i praćenja likvidnosti društva za osiguranje" od maja do decembra 2015. godine kretao u rasponu od 2,60 do 7,06. Na dan 31.12.2015. godine koeficijent likvidnosti je iznosio 4,66, uz obračun prikazan u narednoj tabeli:

**Godišnji izvještaj o poslovanju
(01.01.2015.- 31.12.2015. godine)**

**Tabela 45 Skraćena i prilagođena tabela za izračunavanje koeficijenta n
31.12.2015. godine**

Р.бр.	Опис	Конто синтетички	31.12.2015
1	2	3	4
1	Новчана средства на пословним рачунима у домаћој валути	241, 242	859.160,60
2	Новчана средства на девизним рачунима по средњем курсу на дан обрачуна	244, 245	43.206,16
3	Новчана средства у благајни (у домаћој валути и девизама)	243, 246	11,08
4	Очекивани приливи по основу премија осигурања, односно реосигурања за наредних седам (7) дана		332.503,97
I	УКУПНО РАСПОЛОЖИВА ЛИКВИДНА СРЕДСТВА (1 до 12)		1.234.881,81
1	Обавезе по основу штета и уговорених износа из уговора о осигурању и саосигурању које доспијевају у року до седам (7) дана од дана за који се израчунава показатељ ликвидности	дио 43	36.688,50
2	Обавезе по основу зарада и накнада зарада које доспијевају у року до седам (7) дана од дана за који се израчунава показатељ ликвидности	дио 45	103.589,48
3	Доспјеле обавезе из пословања	дио 46	57.913,22
4	Обавезе из пословања које доспијевају у року до седам (7) дана од дана за који се израчунава показатељ ликвидности	дио 46	65.309,33
5	Доспјеле обавезе за порезе и доприносе	дио 47	0,20
6	Доспјеле друге краткорочне обавезе	дио 47 и 49	1.755,16
II	УКУПНО ДОСПЈЕЛЕ ОБАВЕЗЕ (13.1. до 13.14.)		265.255,89
	КОЕФИЦИЈЕНТ ЛИКВИДНОСТИ (I/II)		4,66

25 POLITIKA REOSIGURANJA I SAOSIGURANJA

U cilju pravilnog upravljanja rizicima i zaštite portfelja osiguranja od mogućnosti pojave velikih šteta, koje bi mogle da ugroze likvidnost i solventnost, Društvo je prenijelo dio rizika na reosiguravače.

Dva akta poslovne politike Društva kojima se regulišu pitanja iz oblasti reosiguranja su:

- Pravilnik o uslovima i načinu saosiguranja i reosiguranja i
- Odluka o tabeli maksimalnog samoprizržaja za 2015. godinu

Za 2015. godinu Društvo je zaključilo sljedeće ugovore o reosiguranju, a sa reosiguravačem „Bosna Re“ Sarajevo sa kreditnim rejtingom B+ potvrđenim od strane Agencije AM best:

1. Kvotni ugovor o reosiguranju transporta
2. Reosiguranje viška štete domaće autoodgovornosti
3. Kvotno-exscedentni ugovor o reosiguranju imovinskih rizika
4. Reosiguranje viška štete za zelenu kartu, a preko Biroa zelene karte u BiH, Sarajevo.

Kompletan izvještaj o politici reosiguranja i saosiguranja utvrđen je u posebnom izvještaju Društva, na koji svoje mišljenje daje ovlašćeni aktuar i koji se zajedno sa ostalim finansijskim izvještajima dostavlja Agenciji za osiguranje RS.

26 PRIMJENJENA PRAVILA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

Društvo je dana 17.10.2014. godine donijelo Kodeks korporativnog upravljanja broj UO-CXXXIV-03/2014, koji predstavlja dokument kojim se definišu standardi korporativnog upravljanja, a posebno oni koji se odnose na način rada organa Društva, odnos sa akcionarima i zaposlenima u Društvu, osiguranje transparentnosti poslovanja i odnos prema trećim licima, odnosno zainteresovanim stranama.

Kodeksom su uspostavljeni principi korporativne prakse i rada organa Društva u skladu sa kojima se ponašaju nosioci korporativnog upravljanja Društva, a naročito u vezi sa pravima akcionara, okvirima i načinom djelovanja nosilaca korporativnog upravljanja, javnošću i transparentnošću poslovanja Društva.

Osnovna načela Kodeksa su: jasno razrađene procedure za rad organa koji donose važne odluke, transparentnost poslovanja, izbjegavanje sukoba interesa, efikasna unutrašnja kontrola i efikasan sistem odgovornosti.

Odredbe Kodeksa usmjerene su na dalju nadgradnju korporativnih odnosa kroz implementaciju međunarodno prihvaćenih principa i iskustava najbolje prakse korporativnog upravljanja.

Primjenjujući Kodeks korporativnog upravljanja, Društvo je u svom poslovanju primjenjivalo i pravila korporativnog upravljanja koja se odnose na prava akcionara i topravo na upravljanje akcionarskim društvom, pravo na pravovremeno i redovno dobijanje relevantnih informacija o Društvu, pravo na dividendu, pravo učešća u raspodjeli likvidacionog viška, pravo na ravnopravan tretman akcionara i pravo prečeg sticanja novih akcija, kao i ostala prava propisana Zakonom.

Standardi korporativnog upravljanja koji se odnose na način rada organa društva, a koji su takođe sadržani u navedenom Kodeksu, primjenjivani su u radu Skupštine Društva, Upravnog odbora, Generalnog direktora, Izvršnog odbora, te Interne revizije i kontrole, eksterne revizije i aktuarskih poslova, sa posebnim osvrtom na sukob interesa u organima Društva.

Društvo je u svom poslovanju, u skladu sa usvojenim Kodeksom korporativnog upravljanja, primjenjivalo principe korporativnog upravljanja kojim se obezbjeđeno pravovremeno objavljivanje i javnost svih materijalno značajnih informacija vezanih za Društvo, uključujući finansijsku situaciju, rezultate poslovanja, vlasništvo i upravljanje Društvom. U skladu sa navedenim principom Društvo je javno objavljivalo: godišnji i polugodišnji finansijski izvještaj, revizorski izvještaj, odluke o sazivanju skupštine akcionara, prijedloge odluka skupštine akcionara i odluke skupštine u vezi sa isplatom dividende i promjenom na kapitalu, te ostale podatke o značajnim događajima i radnjama koje utiču na buduće poslovanje društva u skladu sa pravilnikom Komisije za hartije od vrijednosti kojim se reguliše izvještavanje i objavljivanje informacija od strane društva.

Društvo je svoje finansijske izvještaje, koji obuhvataju bilans stanja, bilans uspjeha, izvještaj o tokovima gotovine, promjene na kapitalu i napomene uz finansijske izvještaje, sastavljalo u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI).

**Godišnji izvještaj o poslovanju
(01.01.2015.- 31.12.2015. godine)**

Godišnje i polugodišnje finansijske izvještaje, kao i revizorski izvještaj, Društvo je objavljivalo na internet stranici Banjalučke berze i svojoj internet stranici, u predviđenom roku za objavljivanje godišnjeg finansijskog izvještaja koji iznosi 60 dana od isteka poslovne godine, a za polugodišnji finansijski izvještaj u predviđenom roku do 31. jula, dok je revizorski izvještaj objavljivani u zakonskom roku od pet dana od dana prijema revizorskog izvještaja a najkasnije do kraja juna tekuće godine.

Skraćene šeme bilansa uspjeha i stanja, zajedno sa revizorskim mišljenjem i osnovnim podacima o članovima uprave društva, društvo je objavilo u jednom dnevnom listu dostupnom na cijeloj teritoriji BiH u zakonskom roku od 15 dana od dana sastavljanja izvještaja o reviziji.

Podaci o značajnim događajima su objavljivani u zakonskom roku od sedam dana od dana nastanka značajnog događaja.

27 SPISAK USLOVA I TARIFA

Pregled važećih Uslova i tarifa u poslovnoj 2015. godini				
Redni broj	Vrsta osiguranja	Vrsta akta	Naziv akta	Datum usvajanja
1	01	Uslovi	Opšti uslovi za osiguranje lica od posljedica nesrećnog slučaja (nezgode)	16.02.2007.
2	01	Tarifa	Tarifa premija za osiguranje lica od posledica nesrećnog slučaja (nezgode)	16.02.2007.
3	01	Tarifa	Tarifa premija za osiguranje putnika u javnom prevozu od posljedica nesrećnog slučaja	25.12.2015.
4	01	Tabela	Tabela za određivanje procenta trajnog gubitka opšte radne sposobnosti (invaliditeta) kao posljedice nesrećnog slučaja (nezgode)	16.02.2007.
5	01	Uslovi	Posebni uslovi za osiguranje učenika I studenata od posljedica nesrećnog slučaja (nezgode)	16.02.2007.
6	01	Uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje pretplatnika od posledica nesrećnog slučaja (nezgode)	16.02.2007.
7	01	Uslovi	Dopunski uslovi za paušalno osiguranje lica od posljedica nesrećnog slučaja (nezgode)	16.02.2007.
8	01	Uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje potrošača struje, plina I slično od posledica nesrećnog slučaja (nezgode)	16.02.2007.
9	01	Uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje posetilaca kulturno-umetničkih, sportskih I drugih priredbi, kongresa, političkih I drugih stručnih sastanaka od posledica nesrećnog slučaja (nezgode)	16.02.2007.
10	01	Uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje putnika u javnom saobraćaju od posljedica nesrećnog slučaja (nezgode)	16.02.2007.
11	01	Uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje putnika u javnom prevozu od posljedica nesrećnog slučaja	25.12.2015.
12	01	Uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje članova lovačkih I ribolovačkih organizacija od posljedica nesrećnog slučaja (nezgode)	16.02.2007.
13	01	Uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje letačkog osoblja I putnika pri upravljanju I vožnji avionima I drugim vazdušnim letjelicama od posljedica nesrećnog slučaja (nezgode)	16.02.2007.
14	01	Uslovi	Dopunski uslovi za kolektivno kombinovano osiguranje penzionera od posljedica nesrećnog slučaja (nezgode)	16.02.2007.
15	01	Uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje gostiju hotela, motela, kampova, banjskih lečilišta I slično od posledica nesrećnog slučaja (nezgode)	16.02.2007.
16	01	Uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje članova planinarskog saveza od posljedica nesrećnog slučaja (nezgode)	16.02.2007.
17	01	Uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje polaznika tečaja skijanja I plivanja od posledica nesrećnog slučaja (nezgode)	16.02.2007.
18	01	Uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje kaskadera I lica koja učestvuju u akrobacijama I drugim opasnim	16.02.2007.

**Godišnji izvještaj o poslovanju
(01.01.2015.- 31.12.2015. godine)**

			scenama od posledica nesrećnog slučaja (nezgode)	
19	01	Uslovi	Dopunski uslovi za kolektivno kombinovano osiguranje radnika od posljedica nesretnog slučaja (nezgode)	16.02.2007.
20	01	Uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje ronilaca od posledica nesrećnog slučaja (nezgode)	16.02.2007.
21	01	Uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje lica pri obavljanju dobrovoljne vatrogasne I druge spasilačke djelatnosti od posljedica nesretnog slučaja (nezgode)	16.02.2007.
22	01	Uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje učesnika radničkih sportskih igara, dečjih ili omladinskih olimpijada I slično od posledica nesrećnog slučaja (nezgode)	16.02.2007.
23	01	Uslovi	Uslovi za osiguranje odgovornosti ugovarača osiguranja od posljedica nesretnog slučaja (nezgode)	16.02.2007.
24	01	Uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje lica za vreme ferijalnog letovanja, zimovanja logorovanja od posledica nesrećnog slučaja (nezgode)	16.02.2007.
25	01	Uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje hajkača (goniča) u lovu od posledica nesrećnog slučaja (nezgode)	16.02.2007.
26	01	Uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje dobrovoljnih davalaca krvi od posledica nesrećnog slučaja (nezgode)	16.02.2007.
27	01	Uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje demontera mina, granata I drugih eksplozivnih predmeta od posledica nesrećnog slučaja (nezgode)	16.02.2007.
28	01	Uslovi	Dopunski uslovi za dobrovoljno osiguranje putnika u javnom prevozu od posljedica nesretnog slučaja (nezgode)	16.02.2007.
29	01	Uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje djece od posljedica nesretnog slučaja (nezgode)	16.02.2007.
30	01	Uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje kulturno-umetničkih društava od posledica nesretnog slučaja (nezgode)	16.02.2007.
31	01	Uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje članova domaćinstva od posljedica nesretnog slučaja (nezgode)	16.02.2007.
32	01	Uslovi	Dopunski uslovi za paušalno osiguranje vozača, putnika I radnika od posljedica nesretnog slučaja (nezgode)	16.02.2007.
33	01	Uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje lica pri obavljanju dobrovoljne vatrogasne I druge spasilačke djelatnosti od posljedica nesretnog slučaja (nezgode)	16.02.2007.
34	01	Uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje turista I izletnika od posledica nesrećnog slučaja (nezgode)	16.02.2007.
35	01	Uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje studenata za vrijeme boravka u inostranstvu od posljedica nesrećnog slučaja (nezgode)	16.02.2007.
36	01	Uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje članova sportskih organizacija od posljedica nesretnog slučaja (nezgode)	16.02.2007.
37	02	Uslovi	Uslovi za putničko zdravstveno osiguranje	16.02.2007.
38	02	Tarifa	Tarifa premija za dopunsko zdravstveno osiguranje - dopunsko zdravstveno osiguranje za slučaj hirurške intervencije (operacije) i od težih bolesti i posledica bolesti - putničko zdr.osig	16.02.2007.
39	03	Tarifa	Tarifa premija X-ak za kombinovano osiguranje motornih vozila	27.12.2012.
40	03	Uslovi	Uslovi za X-ak za kombinovano osiguranje motornih vozila	27.12.2012.

**Godišnji izvještaj o poslovanju
(01.01.2015.- 31.12.2015. godine)**

41	05	Tarifa	Tarifa za osiguranje probnih letova	16.02.2007.
42	05	Tarifa	Tarifa za kasko osiguranje zmajeva	16.02.2007.
43	05	Uslovi	Uslovi za osiguranje avionske odgovornosti	16.02.2007.
44	05	Tarifa	Tarifa za osiguranje prototipova	16.02.2007.
45	05	Uslovi	Uslovi za kasko osiguranje odgovornosti vlasnika odnosno korisnika aviona prema putnicima u unutrašnjem avionskom saobraćaju kl-avks-3	16.02.2007.
46	05	Tarifa	Tarifa za kasko osiguranje aviona	16.02.2007.
47	05	Tarifa	Tarifa za kasko osiguranje odgovornosti vlasnika ili korisnika upotrebe aviona prema putnicima u unutrašnjem avionskom saobraćaju	16.02.2007.
48	05	Tarifa	Tarifa za osiguranje aviona u stanju mirovanja	16.02.2007.
49	05	Tarifa	Tarifa za osiguranje odgovornosti vlasnika ili korisnika aviona za štete prouzrokovane trećim licima	16.02.2007.
50	05	Tarifa	Tarifa za osiguranje odgovornosti padobranaca za štete prouzrokovane trećim licima	16.02.2007.
51	05	Tarifa	Tarifa premija za osiguranje vlasnika ili korisnika vazduhoplova od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim licima	16.02.2007.
52	06	Uslovi	Opšti uslovi za osiguranje čamaca i jedrilica do 15 brt	16.02.2007.
53	06	Uslovi	Opšti uslovi za osiguranje plovnih objekata u izgradnji	16.02.2007.
54	06	Tarifa	Tarifa za kasko osiguranje plovnih objekata u izgradnji (novogradnji, rekonstrukciji)	16.02.2007.
55	06	Uslovi	Opšti uslovi za osiguranje plovnih objekata iznad 15 brt	16.02.2007.
56	06	Tarifa	Tarifa za kasko osiguranje čamaca i jedrilica do 15 brt	16.02.2007.
57	06	Tarifa	Tarifa za kasko osiguranje plovnih objekata iznad 15 brt (brodovi)	16.02.2007.
58	07	Uslovi	Uslovi za osiguranje robe u međunarodnom kopnenom, riječno-jezerskom i vazdušnom transportu	16.02.2007.
59	07	Tarifa	Tarife premija osiguranja za osiguranje pošiljaka u međunarodnom kopnenom riječno-jezerskom i vazdušnom prevozu	16.02.2007.
60	07	Uslovi	Uslovi za osiguranje robe u domaćem transportu	16.02.2007.
61	07	Uslovi	Uslovi i tarife za osiguranje odgovornosti drumskog vozara za štete na robi primljenoj na prevoz u domaćem transportu	16.02.2007.
62	07	Tarifa	Tarifa za osiguranje pojedinačnih pošiljki	16.02.2007.
63	07	Uslovi	Uslovi za osiguranje pošiljaka u domaćem transportu po generalnoj polisi	16.02.2007.
64	07	Tarifa	Tarifa broj 1 za osiguranje pošiljaka u domaćem prevozu prema opštim uslovima pošiljaka po generalnim polisama	16.02.2007.
65	07	Uslovi	Uslovi i tarife za osiguranje odgovornosti prevoznika za štete na pošiljkama u međunarodnom	16.02.2007.

**Godišnji izvještaj o poslovanju
(01.01.2015.- 31.12.2015. godine)**

			transportu	
66	07	Uslovi	Posebni uslovi za osiguranje rasplodne stoke od rizika uginuća, prisilnog klanja i povrede	16.02.2007.
67	07	Uslovi	1.Procedura zaključenja osiguranja /A/ 2. Procedura zaključenja osiguranja /B/ - pojedinačno i generalno	16.02.2007.
68	07	Uslovi	Specijalni uslovi za osiguranje teških ili vangabaritnih pošiljaka	16.02.2007.
69	07	Uslovi	Specijalni uslovi za osiguranje rizika odbijanja prijema "rejection", robe u kopnenom transportu	16.02.2007.
70	07	Uslovi	Specijalni uslovi osiguranja rizika oštećenja etiketa u kopnenom transportu	16.02.2007.
71	07	Uslovi	Specijalni uslovi za osiguranje rizika kvara, naduvavanja, bombaze konzervi od mesa, voća, povrća, mlijeka i mliječnih proizvoda, jaja i proizvoda od jaja kao i sl. proizvoda u transportu	16.02.2007.
72	07	Uslovi	Specijalni uslovi za osiguranje rizika kvara mesa i mesnih prerađevina (osim konzervi) od zaklane živine, divljači, ribe i stoke u kopnenom transportu	16.02.2007.
73	07	Uslovi	Specijalni uslovi za osiguranje rizika kvara svježeg voća, povrća i južnog voća u drumskom transportu (osim konzervisanog)	16.02.2007.
74	07	Uslovi	Specijalni uslovi za osiguranje nafte i naftnih derivata u kopnenom transportu	16.02.2007.
75	07	Uslovi	Specijalni uslovi za osiguranje živih životinja u kopnenom transportu	16.02.2007.
76	08	Uslovi	Uslovi za osiguranje od požara i nekih drugih opasnosti	16.02.2007.
77	08	Tarifa	Tarifa premije II za osiguranje industrije i zanatstva od opasnosti požara i nekih drugih opasnosti	16.02.2007.
78	08	Uslovi	Opšti uslovi za osiguranje imovine	16.02.2007.
79	08	Tarifa	Tarifa premija I za osiguranje od opasnosti požara i nekih drugih opasnosti	16.02.2007.
80	08	Uslovi	Posebni uslovi za osiguranje zaliha od požara i nekih drugih opasnosti na flotantnoj osnovi	16.02.2007.
81	08	Tarifa	Tarifa premija za osiguranje od opasnosti zemljotresa	16.02.2007.
82	09	Uslovi	USLOVI ZA OSIGURANJE MAŠINA OD LOMA I NEKIH DRUGIH OPASNOSTI	16.02.2007.
83	09	Tarifa	Tarifa premija III za osiguranje mašina od loma i nekih drugih opasnosti	16.02.2007.
84	09	Uslovi	Uslovi za osiguranje od provalne krađe i razbojništva	16.02.2007.
85	09	Uslovi	Uslovi za osiguranje stakla od loma	16.02.2007.
86	09	Tarifa	Tarifa premija V za osiguranje stakla od loma	16.02.2007.
87	09	Uslovi	Uslovi za osiguranje stvari domaćinstva	16.02.2007.
88	09	Tarifa	Tarifa premija VI za osiguranje stvari domaćinstva	16.02.2007.
89	09	Uslovi	Uslovi za kombinovano osiguranje domaćinstva	16.02.2007.
90	09	Tarifa	Tarifa premija za kombinovano osiguranje domaćinstva	16.02.2007.

**Godišnji izvještaj o poslovanju
(01.01.2015.- 31.12.2015. godine)**

91	09	Odluka	Odluka o sumama osiguranja za kombinovano osiguranje domaćinstva	16.02.2007.
92	09	Uslovi	Dopunski uslovi za osiguranje aparata domaćinstva	16.02.2007.
93	09	Uslovi	Uslovi za osiguranje objekata u izgradnji	16.02.2007.
94	09	Tarifa	Tarifa premija VII za osiguranje objekata u izgradnji	16.02.2007.
95	09	Uslovi	Uslovi za osiguranje objekata u montaži	16.02.2007.
96	09	Tarifa	Tarifa premija VIII za osiguranje objekata u montaži	16.02.2007.
97	09	Uslovi	Uslovi za osiguranje filmskih preduzeća	16.02.2007.
98	09	Tarifa	Tarifa premija XII za osiguranje filmskih preduzeća	16.02.2007.
99	09	Uslovi	Posebni uslovi za osiguranje prenosivih uređaja, aparata i instrumenata (pokretna tehnika)	16.02.2007.
100	09	Tarifa	Tarifa premija IX za osiguranje stvari domaćinstva	16.02.2007.
101	09	Tarifa	Tarifa premija XIII za osiguranje usjeva i plodova	16.02.2007.
102	09	Tarifa	Tarifa XVI za osiguranje imovine u jamama rudnika sa podzemnom eksploatacijom	16.02.2007.
103	09	Tarifa	Tarifa premija za osiguranje prenosivih uređaja, aparata i instrumenata (pokretna tehnika)	16.02.2007.
104	09	Uslovi	Posebni uslovi za osiguranje imovine sa promjenjivom sumom osiguranja	16.02.2007.
105	09	Uslovi	Posebni uslovi za osiguranje zaliha u hladnjačama	16.02.2007.
106	09	Uslovi	Posebni uslovi za osiguranje imovine u jamam rudnika sa podzemnom eksploatacijom	16.02.2007.
107	09	Uslovi	Posebni uslovi za osiguranje imovine elektroprivrednih preduzeća	16.02.2007.
108	09	Tarifa	Posebna tarifa premija za osiguranje elektroprivrednih preduzeća	16.02.2007.
109	09	Tarifa	Tarifa premija IV za osiguranje od prvalne krađe i razbojništva	16.02.2007.
110	09	Uslovi	Uslovi za kombinovano osiguranje elektronskih računara, procesora i sličnih uređaja (informatičke opreme)	16.02.2007.
111	09	Tarifa	Tarifa premija XVII za kombinovano osiguranje elektronskih računara, procesora i sličnih uređaja (informatičkih uređaja)	16.02.2007.
112	09	Tarifa	Tarifa premija za osiguranje po posebnim uslovima za osiguranje zaliha u procesu porizvodnje od opasnosti loma mašina i nekih drugih opasnosti	16.02.2007.
113	09	Tarifa	Tarifa premija za osiguranje po posebnim uslovima za osiguranje zaliha u procesu porizvodnje od opasnosti loma mašina i nekih drugih opasnosti	16.02.2007.
114	09	Uslovi	Opšti uslovi za osiguranje useva i plodova	16.02.2007.
115	09	Uslovi	Posebni uslovi za osiguranje usjeva i plodova poslije izvršene žetve, odnosno berbe	16.02.2007.
116	09	Uslovi	Posebni uslovi za osiguranje stabala i voćnjaka i čokota vinove loze-zasada u rodu	16.02.2007.

**Godišnji izvještaj o poslovanju
(01.01.2015.- 31.12.2015. godine)**

117	09	Uslovi	Posebni uslovi za osiguranje duvana sa procjenom u suvom stanju i naknadom gubitka kvantiteta i kvaliteta davanjem jedne klase više od klase po kojoj je duvan otkupljen	16.02.2007.
118	09	Uslovi	Posebni uslovi za osiguranje duvana na bazi naknade gubitka samo u težini	16.02.2007.
119	09	Uslovi	Posebni uslovi za osiguranje duvana na bazi vršenja procjene u suvom stanju sa naknadom štete u koju bi klasu duvan bio održen da nije oštećen gradom	16.02.2007.
120	09	Uslovi	Posebni uslovi za osiguranje usjeva i plodova u staklenicima i plastenicima	16.02.2007.
121	09	Uslovi	Posebni uslovi za osiguranje duvana sa procjenom u zelenom stanju i naknadom gubitka u kvalitetu i kvantitetu	16.02.2007.
122	09	Uslovi	Opšti uslovi za osiguranje životinja	16.02.2007.
123	09	Tarifa	Tarifna gurpa XVIII za osiguranje govedarskih farmi na velikim sistemima-agroindustrijskim kompleksima	16.02.2007.
124	09	Uslovi	Posebni uslovi za osiguranje govedarskih farmi na velikim sistemima-agroindustrijskim kompleksima	16.02.2007.
125	09	Uslovi	Specijalni uslovi za osiguranje živih životinja u kopnenom transportu	16.02.2007.
126	09	Tarifa	Tarifa premija XIV za osiguranje životinja	16.02.2007.
127	09	Uslovi	Posebni uslovi za osiguranje životinja posebni uslovi za osiguranje pastrmki	16.02.2007.
128	09	Uslovi	Posebni uslovi za osiguranje životinja, posebni uslovi za osiguranje vidrica (nerčeva)	16.02.2007.
129	09	Uslovi	Posebni uslovi za osiguranje životinja posebni uslovi za osiguranje egzotičnih i drugih životinja u zoološkim vrtovima i van njih	16.02.2007.
130	09	Uslovi	Posebni uslovi za osiguranje životinja posebni uslovi za osiguranje muških rasplodnih grla od opasnosti gubitaka rasplodne sposobnosti	16.02.2007.
131	09	Uslovi	Posebni uslovi za osiguranje životinja posebni uslovi za osiguranje peradi	16.02.2007.
132	09	Uslovi	Posebni uslovi za osiguranje životinja, posebni uslovi za osiguranje pčela	16.02.2007.
133	09	Uslovi	Posebni uslovi za osiguranje životinja, posebni uslovi za osiguranje pasa u vezi sa vakcinacijom dehelmitizacijom	16.02.2007.
134	09	Uslovi	Posebni uslovi za osiguranje životinja, posebni uslovi za osiguranje pasa	16.02.2007.
135	09	Uslovi	Posebni uslovi za osiguranje životinja, posebni uslovi za osiguranje ovaca u vezi sa merinizacijom	16.02.2007.
136	09	Uslovi	Posebni uslovi za osiguranje životinja, posebni uslovi za osiguranje životinja u sabiralištima (trgovinska skladišta)	16.02.2007.
137	09	Uslovi	Posebni uslovi za osiguranje životinja, posebni uslovi za osiguranje životinja na izložbama	16.02.2007.
138	09	Uslovi	Posebni uslovi za osiguranje životinja, posebni uslovi za osiguranje životinja za vrijeme izdržavanja karantina	16.02.2007.
139	09	Uslovi	Posebni uslovi za osiguranje životinja, posebni uslovi za osiguranje rizika gubitka rasplodne sposobnosti junica i krava	16.02.2007.

**Godišnji izvještaj o poslovanju
(01.01.2015.- 31.12.2015. godine)**

140	09	Uslovi	Posebni uslovi za osiguranje životinja, posebni uslovi za osiguranje rizika gubitka teleta ili ždrijebeta kod poroda	16.02.2007.
141	09	Uslovi	Posebni uslovi za osiguranje životinja, posebni uslovi za osiguranje životinja od opasnosti kastracije i ovarijske neaktivnosti	16.02.2007.
142	10	Uslovi	Uslovi za osiguranje od odgovornosti za motorna vozila u RS	30.01.2014.
143	10	Uslovi	Uslovi za osiguranje vlasnika vozila od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim licima	25.12.2015.
144	10	Tarifa	Tarifa premija i cjenovnik za osiguranje od odgovornosti za motorna vozila u RS	30.01.2014.
145	11	Tarifa	Tarifa za osiguranje (zakonske) odgovornosti vlasnika aviona za štete prouzrokovane trećim licima	16.02.2007.
146	11	Uslovi	Opšti uslovi za osiguranje vlasnika ili korisnika vazduhoplova od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim licima	16.02.2007.
147	12	Uslovi	Opšti uslovi iz osiguranja odštetne odgovornosti vlasnika ili ovlašćenog upravljača plovnog objekta	16.02.2007.
148	12	Tarifa	Tarifa za osiguranje odštetne odgovornosti vlasnika ili ovlašćenog upravljača plovnog objekta	16.02.2007.
149	13	Uslovi	Uslovi za osiguranje od odgovornosti iz djelatnosti	16.02.2007.
150	13	Tarifa	Tarifa XI za osiguranje od odgovornosti iz djelatnosti	16.02.2007.
151	14	Tarifa	Tarifa za osiguranje novčanih potraživanja	16.02.2007.
152	14	Tarifa	Tarifa za osiguranje potraživanja u vezi sa novčanim pozajmicama	16.02.2007.
153	14	Tarifa	Tarifa za osiguranje potrošačkih kredita od rizika nenaplate	16.02.2007.
154	14	Uslovi	Posebni uslovi za osiguranje potraživanja u vezi sa novčanim pozajmicama	16.02.2007.
155	14	Uslovi	Uslovi za osiguranje potrošačkih kredita od rizika nenaplate	16.02.2007.
156	14	Tarifa	Tarifa za osiguranje rizika nenaplate potraživanja nastali isporukom robe privatnim zanatskim radionicama i privatnim radnjama	16.02.2007.
157	14	Uslovi	Uslovi za osiguranje stambenih kredita od rizika nenaplate	16.02.2007.
158	14	Tarifa	Tarifa za osiguranje stambenih kredita od rizika nenaplate	16.02.2007.
159	14	Tarifa	Tarifa za osiguranje od šteta usled zloupotrebe povjerenja	16.02.2007.
160	14	Uslovi	Posebni uslovi za osiguranje, ulaganja u preduzeća u inostranstvu	16.02.2007.
161	14	Uslovi	Posebni uslovi za osiguranje potraživanja u vezi sa davanjem u zakup inostranim dužnicima na kredit transportnih sredstava i opreme	16.02.2007.
162	14	Uslovi	Posebni uslovi za osiguranje, ulaganja u preduzeća u inostranstvu	16.02.2007.
163	14	Uslovi	Posebni uslovi za osiguranje potraživanja u vezi s proizvodnjom robe za izvoz po specijalnim porudžbinama	16.02.2007.
164	14	Uslovi	Posebni uslovi za osiguranje potraživanja u vezi s izvođenjem investicionih radova u inostranstvu	16.02.2007.

**Godišnji izvještaj o poslovanju
(01.01.2015.- 31.12.2015. godine)**

165	14	Uslovi	Posebni uslovi za osiguranje potraživanja iz prodaje robe ili vršenja usluge inostranom kupcu naplatom uz prilaganje isprava	16.02.2007.
166	14	Uslovi	Posebni uslovi za osiguranje potraživanja u vezi s izvozom robe, izvođenjem investicionih radova i vršenja usluga u inostranstvu na kredit	16.02.2007.
167	14	Tarifa	Tarife za osiguranje izvoznih poslova od komercijalnih rizika	16.02.2007.
168	14	Uslovi	Opšti uslovi i za osiguranje izvoznih poslova od komercijalnih rizika	16.02.2007.
169	14	Uslovi	Uslovi za osiguranje kredita odobrenih građanima za razvoj i bavljanje privrednih i uslužnih delatnosti	16.02.2007.
170	14	Uslovi	Uslovi za osiguranje kredita individualnim poljoprivrednim proizvođačima od rizika nenaplate	16.02.2007.
171	14	Uslovi	Posebni uslovi za osiguranje turističkih kredita	16.02.2007.
172	14	Tarifa	Tarifa za osiguranje potrošačkih kredita od rizika nenaplate	16.02.2007.
173	14	Uslovi	Posebni uslovi za osiguranje novčanih potraživanja	16.02.2007.
174	14	Uslovi	Posebni uslovi za osiguranje potraživanja u vezi sa kupoprodajom hartija od vrijednosti	16.02.2007.
175	14	Uslovi	Opšti uslovi za osiguranje potraživanja I drugih imovinskih interesa od domaćih pravnih I fizičkih lica	16.02.2007.
176	14	Tarifa	Tarifa za osiguranje potraživanja u vezi sa kupoprodajom hartija od vrijednosti	16.02.2007.
177	14	Tarifa	Tarifa za osiguranje turističkih kredita	16.02.2007.
178	14	Tarifa	Tarifa za osiguranje potraživanja u vezi sa zakupninom, tezgalarinom ili vozarinom	16.02.2007.
179	16	Uslovi	Uslovi za osiguranje od opasnosti prekida rada usled požara I nekih drugih opasnosti (osiguranje šomaža)	16.02.2007.
180	16	Tarifa	Tarifa IX za osiguranje od opasnosti prekida rada usled požara I nekih drugih opasnosti (osiguranje šomaža)	16.02.2007.
181	16	Uslovi	Uslovi za osiguranje od šteta usled otkupa falsifikovanih stranih sredstava plaćanja	16.02.2007.
182	16	Tarifa	Tarifa za osiguranje rizika otkupa falsifikovanih stranih sredstava plaćanja	16.02.2007.
183	16	Uslovi	Posebni uslovi za osiguranje od šteta usle zloupotrebe platnih i kreditnih kartica	16.02.2007.
184	16	Tarifa	Tarifa za osiguranje od šteta usled nedozvoljenog korišćenja sredstava na tekućem računu	16.02.2007.
185	16	Tarifa	Tarifa za osiguranje od šteta usled zloupotrebe platnih i kreditnih kartica	16.02.2007.

Generalni direktor
„Nešković osiguranje“ a.d.

Milenko Mišanović